

Taxa postală
plătută în avans
No. 22 713 829.

ROMANIA-POSTA

10. Telefon: 9-77. Kij.
Havonta 110, negyed
évre 600, egészévre 1
földre: Havonta 2,
félévre 12, egészévre 1
désék díjszabás sze
KELET" az erdélyi és
dóság egyetlen politikai naplapja.
Cikkeink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

KELET

BUDAPEST

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bőrmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Martos
Ernő. Felelős szerkesztő Jánbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hás-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 8.

Vasárnap, 1934. okt. 28.
5695. EV. | XVII. EVF.
CHESVANIS. | 241. SZÁM.

ek

el a torkát
rűli öreg
edő

óber 26. Solomon
reskedő már rég-
k és nem tudja
eg ember ma dél-
ccán elvágta tor-
borzalmas szene-

t fogtak
eren

óber 26. A szigu-
mozást a hadgya-
rtóztatott egyén
ő készpénzt ta-
mpromittáló ira-
valószínűvé te-
el. Most azt igye-
knek a számára

bukaresti
mitinget

óber 26. A ha-
nkásliga, egysé-
tifaszta komité
terembe összehi-
t. Az összehívók
biszterhez az en-

olmány-
hara

adikálistpárt na-
sán ma, szomba-
alkotmányreform
szus tegnapi ül-
szterelnök elnö-
ra az álláspontra
ártkőzi béke to-
de viszont hely-
zt a törekvést.
ással a szenátus
ndenkori minisz-
a kamarát.

lői, hogy Herriot
szekovácsolja a
egységet s a párt
alista-kommunis-
ozni.

o lap a francia-
ására irányuló
al igyekszik ma-
huzás készűl az
megzavarásra.

ókában. London-
elentés szerint a
engyári munká-
gyárvállalatok
sztrájktrókkal
emek munkáját.

szavazója van a
nból jelentik: A
ottság hivatalos
ben megállapítá-
532 ezer szava-
s becsles szerint
zásban résztvevő
hiresztelés, hogy
ték fel magukat

és Lapkiadó Rt
aron L. Pop 11
7.

A kolozsvári tanácskozás

A nemzeti parasztpárt erdélyi szárnyának vezetői két napon át tanácskoztak Kolozsváron.
Vaida Sándor elnököt s az asztalnál, a látszat szerint legalábbis, teljes békességben ültek egymás mellett a megyei szervezetek vezetői s köztük — ha nem is mind — a Maniu exponált híveiként ismert politikusok is.
Két kérdés szerepelt a napirenden s ezekben a kérdésekben nem volt véleményeltérés. Egyöntetűen tiltakoztak a magasrangú erdélyi rendőrtisztviselők elbocsátása ellen és egyöntetűen állapították meg, hogy az adott politikai körülmények között a nemzeti parasztpártnak nem szabad elfogadnia a liberális kormány által feléjük nyújtott békeajánlatot.

Az elnöki tapintat s a téma semlegessége tették-e lehetővé a két tábor exponenseinek békés egyetértését, vagy pedig csakugyan engedték-e a feszültség Maniu Gyula és Vaida Sándor hívei között?
Nem könnyű válaszolni erre a kérdésre.
A Romania Nouă, amely általában Maniu gondolatait szokta kifejezni, fenntartással fogadja az értekezlet összehívásának módjait is. Ez a lap magyarázatot keres az együtműködésnek az olvasókkal való megértésére és ismételtelen leszögezi, hogy a nemzeti parasztpárt politikai akciója másképpen, mint a szövetségi határozatok értelmében, nem képezhető el.

Szavata egy bizonyos politikai programot képvisel, határozott célkitűzéseket és pontos felvonalazott taktikát.
Vaida Sándor az utóbbi esztendőben nem igen látszott magáévá tenni a célkitűzéseket s kategórikusan ellenezte a taktikát.
A kérdés az: történt-e ebben a kérdésben valamelyes változás? Létrejött-e a két politikus között valamelyes kompromisszum, avagy magáévá tette-e egyik a másik által vallott politikai hitvallást?
Akár egyik, akár másik eset forogna fenn, a végrehajtóbizottság kolozsvári ülésének békés hangulata politikai realitásokon nyugvónak tekinthető.

Ha azonban ez a harmónia csak a napirenden levő kérdések semleges voltának tulajdonítható és ha abban a kérdésben, amelyet Badacsony még Szovátnál is jobban szimbolizál, nem egyenlítődték volna ki az ellenértek az illetékesek között, úgy érthetővé válna a fenntartás, amellyel a Romania Nouă a kolozsvári értekezletet fogadja és kommentálja.

A parlament őszi szessziójának megnyitása után sorra kerül a Skoda-bizottság jelentése fölötti vita.
A vita során fel fog szólni Maniu Gyula is.
Es abból, amit mondani fog és ami beszédt követni fogja, ki fog derülni, hogy összefog-e még ülni Kolozsváron, ilyen békés hangulatban, a nemzeti parasztpárt erdélyi szárnyának vezérőbízottsága.

Kétszázézer vádló

A világpolitika berkei fölöttébb hangosak a „nagy” problémáktól, helyesebben e problémák megoldására kijelölt, legtöbnyire tehetetlen politikuskok lamentációjától.
Ezek a problémák csak feltáralási módzataikban látszanak komplikáltaknak, lényegükben nagyon is egyszerűek: egy új katalizmát készítenek elő, vagy pedig igyekeznek kitolni az összecsapás időpontját.
Az igazi problémák, azok tehát, amelyek a nagy tömegek mindennapi életét, egzisztenciáját, boldogságát és boldogtalanságát érintik annál kevésbé részesülnek figyelemben napjainkban.
Napjaink államférfiait és politikusait ezek a csekélységek nem nagyon érdeklik. Ezekből a csekélységek közül ugyanis se a hadiszergyárosok, se a próftvzerek, se az iparbárok nem sokat tanulnak.
S ezért van az, hogy Kinában, abban az országban, mely egyébként Európa és Ázsia összes imperialistái fölöttébb érdekli, az utóbbi hónapokban kétszázézer ember halhatott éhen anélkül, hogy a magas politika haszonélvezői egyetlen szót vesztegetnének erre a borzalmas, erre a megdöbbentő, erre

Nagy ünneplésben részesítették Titulescut Sztambulban

Szombat délután Ankarába utazott Titulescu. Kedden kezdődnek a Balkán-szövetség tárgyalásai

Sztambul, október 27. (Rador.) A Titulescu tiszteletére adott dezsónán a román konzulátuson jelen voltak a külügyminiszter kísérete, az ankarai követség személyzete, Rascanu athéni román követ, Tevfik Amir bey a török külügyminiszter kabinetfőnöke és Bulent bey követségi tanácsos, akit Titulescu mellé rendeltek ki. Ebéd után a külügyminiszter meglátogatta a régiségek muzeumát, majd 5 órakor látogatást tett Konstantinápoly pátriárkájánál, Fottiosnál. A pátriárka azután a szent szinódus titkárnak kíséretében visszaadta az udvariassági látogatást. Titulescu azután fogadta Franciaország törökországi nagykövétét, mig este színházba ment, ahol a terembelepekere a román himnusz intonálták és lelkes ünneplésben részesítették a külügyminisztert.

Szombaton Titulescu koszorut helyezett el az ismeretlen katona sírján. Hétfőn tartják meg Ankarában a köztársaság 11 éves fennállásának ünnepségeit. A katonai parádé után a Balkán-szövetség tanácsának tagjait a köztársasági elnök fogadja kihallgatáson. Még aznap Ismet pasa miniszterelnökönél is látogatást tesznek. A tanács munkálatai kedden kezdődnek és valószí-

nülég szerdán is tartani fognak. Maximos görög külügyminiszter kíséretével vasárnap érkezik.

Ankarai jelentés szerint Musztafa Kemál pasa török köztársasági elnök audiencián fogja fogadni a Balkán-szövetség külügyminisztereit.

Sztambul, október 27. (Rador.) Ma délelőtt 12.30 órakor Titulescu megkoszorúta a köztársaság emlékművét, majd Kramerer francia nagykövetnél ebédel. A külügyminiszter a délután elutazott Ankarába, ahova holnap reggel érkezik meg. Maximos görög külügyminiszter és Pezmozogiu gazdasági miniszterek, valamint Purics jogosult külügyi alminiszter holnap érkeznek Ankarába.

Az összes török lapok hosszú cikkeket foglalkoznak Titulescu látogatásával és hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy szeretettel fogadják a román külügyminisztert valahányszor Törökországba jön. A „La Turquie” című lap így ír: „Alig kitelt hónap telt el a Balkán-paktum aláírása óta és a béke legbiztosabb garanciája lett a Balkánon. Habár Bulgária nem csatlakozott a szövetséghez, a paktum 3-ik szakasza értelmében megteheti azt.

a szóval és irtozáttal ki sem fejezhető tényre.

Ez a kétszázézer éhenhalt kínai kétszázézer borzalmas vádat kiált néman és halottan a civilizált emberiség lelkiismeretlen lelkiismerete felé.

Ugyanakkor, amikor az egész világon hatalmas gabonafölöslegek töltik meg a magtárakat, amikor állandóan arról számolnak a jelentések, hogy a buza ára csökken, mert a kínálat mindenütt túllépi a kereslet határait: Kinában kétszázézer ember számára egyetlen gramm liszt sem jutott a világ hatalmas buzafölöslegeiből, sőt egyetlen szó nem hangzott el a kulturvilág egyetlen fórumán sem ezeknek az éhenhalóknak megmentése érdekében.

Kétszázézer éhenhalt kínai emel vádat az egész mai civilizáció és állkultura, az egész mai nagypolitika és főleg „nagy” politikuskok ellen, akiknek mindenre telik ideje, ha fegyverkezésről, elnyomásról, diplomáciai sakkihuzásokról van szó, de akiknek egyetlen szavuk nem akad a mai emberiség bomlirt közönye és embertelensége ellen, amely Kinában kétszázézer ember éhhalálát idézte föl.

Montefiore 150. születésnapja

A napokban múlt el 150 éve annak, hogy Sir Moses Montefiore megszületett.

A 19. században nagy átalakuláson ment keresztül a zsidóság, mely egzisztenciájának alapjait súlyosabban megrendítette, mint bármely azelőtti megrázkódtatás. Az átmenetnek eme korszakában évtizedeken át Moses Montefiore volt a zsidóság legelismertebb reprezentatív alakja.

Ez az ember, aki 100 esztendőig élt, új szintézist képviselt a 19. század zsidóságában: zsidó hagyományban és vallásosságban gyökeredezett, öntudatos népi zsidó volt, másrészt viszont tökéletes világfi és a zsidóság emancipációjának egyik legjelentősebb előharcosa.

A Viktoria korabeli Angliának egyik barokkalakja volt, akit a királynő „a zsidó nemzetért való érdemeiért” részesített magas kitüntetésben.

A nagy politikusnak és a nép fiának ama típusa volt, akit a zsidó köznyelven „Stadlan”-nak neveznek.

Nem a nép saját erejére, szervezetre és mozgalmára, hanem az ő személyes pozíciójára és személyes befolyására támaszkodó politikával vélte szolgálni a zsidó nép érdekeit és jogait.

Mint a népnélküli politikus sajátos alakja vándorolt országról országra a zsidóügy szolgálatában. Szinte keresztülvándorolta a 19. századot. A sötét gettóknban, mint valami csodaalak jelent meg a zsidók előtt, akiben hittek és akiben reméltek.

Es végigjárta Európa összes kormányait a zsidó emancipáció kivívása érdekében. — Minden kormánnyal személyesen tárgyalt. Egyenjogúságot kért a zsidók számára. — Egyenlő jogokat, egyenlő elbánást és egyenlő kötelezettségeljesítést ígért nekikben.

Es a zsidók polgárjogainak e lelkes harcosa ugyanakkor cionista is volt. Cionista volt, még mielőtt ezt a szót valaki is ismertette volna.

Nem irt könyveket, nem hagyott látható művet maga után és neve halvány emlékezet volna már, ha a zsidó Palesztina nem állított volna neki élő emléket. Palesztina megőrizte legrégebb előharcosának nevét. Uccák, kolóniák, városnegyedek viselik.

Montefiore hétézer járt Palesztinában és egyik megindítója volt az első telepítéseknek.

Halála után egy új zsidó vezértípus jelent meg, ki folytatta a művet: a zsidóság újjonodásáért, az orszáért és az emancipációért. Nem a másoktól kapott egyenjogúsításért, hanem a nép saját erején és szervezetén épülő egyenlőségért. Herzl Tivadar volt. Egy másik zsidó típus, új zsidó típus. Megtestesítője annak a kornak, mely vele kezdődött a zsidó nép történetében, de amelynek egyik előharcosa éppen Montefiore volt.

VILÁG TUKRE

Schiller-ünnep a Harmadik Birodalomban

Érdemes volna könyvet írni annak kimutatására, hogy a német nemzeti szocializmus hogyan hamisítja meg, enyhe kifejezéssel élve, hogyan tulajdonítja el ama nagy gondolkodók, művészek és költők érzelmi és gondolati világát, akikre állandóan hivatkozik és akikre nemtelen képmutatással, mint eszményeire tekint fel.

Hitler, á la Mussolini, a maga diktatórikus elméletét Nietzschetől származtatja s a náci keresztényellenes világfelfogása szintén ennek a kétségkívül zseniális, de túlfűtött temperamentumú és elfogultságában az örület határait suroló filozófus hagyományából táplálkozik.

Mindezek ellenére nem volna nehéz feladat kimutatni, hogy Nietzsche és Hitler úgy viszonylanak egymáshoz, mint az átlatkert oroszlánja a sivatag fiatal állatkirályához.

Mindenekelőtt: Nietzsche nemhogy antiszemita lett volna, hanem egyenesen csodálattal adózott a zsidóságnak, amelyet a világ legarisztokratikusabb és legelmulhatatlanabb népének tartott. Emellett Nietzsche keresztényellenessége a hellén humanizmus tragikus pillérein nyugodott, amely végső fokon éppúgy asketikus, önmegtágadó, mondhatni felhőkben járó volt, mint akár Assisi Szent Ferenc, vagy Szent Teréz keresztényi lemondása.

Ezzel a Nietzschével, aki kétségkívül az individuális életérzés, az „emberebb ember” profétája volt, semmi érintkezése nincs a náci Németországnak. Legfeljebb annyi, hogy az ő nevében gyalázzák meg eszméit s az ő nevében hamisítják meg mindazt, amit ez a nagy, titáni egyéniség hirdetett.

Most Schiller halálának 175 éves évfordulóját rángatják elő a Harmadik Birodalom nagyhangú propagandistái, hogy a halott költő érzelem- és gondolatvilágára rásüthessék a náciizmus szegénybélgyegét.

Százhetvenöt évig nyugodtan pihenhetett sírjában Schiller, a Tell Vilmos, a Wallenstein és a Rablók költője anélkül, hogy szellemét és tulvilági nyugalmát szellemtelen kezek megzavarták volna. Ennek azonban most vége van. Schiller szellemi örökségét méltatlan tékozlók dobják Németországban ebek harmincadjára, szellemi erőszakot követve el művén és emlékn.

A jelszó, amelynek alapján Schillert a Harmadik Birodalomban kisajátítani igyekeznek, adva van. Schiller az „ideáлизmus” költője volt — hangoztatják Goebbel és szellemi szegénylegényei — méltó tehát arra, hogy a náci házi költőjévé avassák, szemben ama materialista ördögökkel, kik jelenleg vagy börtönben, vagy emigrációban, vagy a föld alatt élvezik a náci-ideáлизmus gyönyöreit. Hogy ez a szimplista, minden kritikai érzéket nélkülöző kisajátítás mennyire minden tárgyi alap nélkül való, azt legkönnyebben Schiller műveiből lehetne kimutatni.

Schiller a szó filozófiai értelmében tényleg az ideálista világkép költője és írója volt, de ennek az ideáлизmusnak semmi érintkezése nincs avval a náci „ideáлизmus”-al, mely a legprimitívebb és leggaládabb materializmus eszközeivel uralkodik és terrorizál. Schiller át meg át volt fűtve kora liberális törekvéseivel, zsarnok-gyűlöletével, amelynek legkétségteleb bizonnyitka Tell Vilmos című drámája. Szemben Goethe kialakulatlan, de zseniális pozitívizmusával, amely a természetudományos szemlélődés német alapjait rakta le, Schiller kétségkívül nem volt reális szellem, de lángoló demokrata volt, aki a mai

Sok tízezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a „**ZEPHIR**” kályha az összes kályhák között a **legjobb** 10 kilogramm fával fűt egy szobát 24 órán át.

Gyártja: **Szántó D. és Fia. Oradea**

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Képviselet: Barzel vaskereskedés Piața Mihai Viteazul 13.

Harmadik Birodalomban aligha kerülte volna el a koncentrációs táborot.

Erzelmie élete őstülsős volt és túlaradó, költeményeiben első olvasásra észre lehet venni a szó mágiikus erejének ellenállani nem tudó dagályosságát, valószínűleg ez a tulajdonsága az, hogy mely Goebbelis irodalmi izlését mozgósítja és kritika nélküli hódolatra kényszeríti iránta.

Tehát a forma az, amely a náci irodalom reprezentánsait Schiller költészetében a kelletnél erőteljesebben megragadja. A lenyegét annál inkább elhanyagolhatják és meghamisíthatják. Schiller műveiből kiásák a romantikus elemeket, nyelvzetéből kiragadják a hősi tirádákat anélkül, hogy rámutathatnának mindazokra a tartalmi értékekre, melyek Schiller költészetében lényegesek s melyek rengeteg rokononást mutatnak a 18. század nagy francia gondolkodóinak és szellemi forradalmárainak gondolataival.

A Harmadik Birodalom „kulturahordozói” a kasztráló kést nemcsak élő áldozataikkal szemben alkalmazták, hanem a német irodalom halott s így védtelen nagyságaival szemben is. Desztillálják őket, helyesebben: gleichschaltolják őket is.

Schiller nagyvonalu, felhőkben járó, de emellett lelkes és lázadó költészetéből ki vonják azt, ami benne lényegtelen s ezt a lényegtelenséget a náciizmus lényegévé, jel-szavává egyszerűsítik.

Ahogy bizonyos az, hogy Goebbelis és Hitler soha meg nem értették Nietzsche-t, éppoly bizonyos az is, hogy Schiller költészetét sem értették meg a maga teljességében és igazságában.

Mindez azonban nem zavarja őket abban az elszánt akaratukban, hogy Schillert a német nemzeti szocializmus ösátyjává silányítsák, aki csak azért élt és azért alkotott, hogy utólag igazolja a Harmadik Birodalmat. Természetesen meddő fáradozás ez a Harmadik Birodalom propagandistáinak. Schiller megfordulhat sírjában a kintól és a szegénytől, hogy költészetét a náciizmus eszményévé torzították, de ezer Goebbelisnek és ezer Hitlernek sem fog sikerülni, hogy a német olvasóközönség legjobbjai szemében Schillert a náci-érzés és a náci gondolkodás őseként merítsék fel a mult homályából.

Salamon László

Szerezzen butoraink minőségéről információt vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti

Butorgyár Rt.-tól, Targu-Mures. Fiókok: Bucuresti—Brasov

Palesztina és a haifai kikötő jelentősége a Közelkelet fejlődésében

Románia közelkeleti gazdasági tanácsosa cikket ír az Argusban Palesztina fejlődési perspektíváiról

Bucuresti-Bukarest, okt. 27. Az Argus legutóbbi számában feltűnő cikket közöl Palesztina és a haifai kikötő gazdasági jelentőségéről. Rámutat az országban uralkodó gazdasági fellendülésre és a további fejlődés kilátásaira, melyek az egész Közelkelet jövőjére döntő kihatással bírnak. A cikket N. Manescu, Románia közelkeleti gazdasági tanácsosa írja:

— A török birodalom egyik elhagyott tartományában — írja Manescu, — ahol alig voltak vasutak, ahol alig volt kereskedelem és az ipar is egészen jelentéktelen keretben mozgott, — Palesztina a legintenzívebb gazdasági tevékenység centruma lett egy egyszerű közlekedési rendszer keresztvezetésénél, mely Európával és a legfontosabb nemzetközi utakkal köti össze az országot. De magát Palesztinát is kitűnő utak szelik át, élénk kereskedelem és állandóan fejlődő ipara van. Tulhaladná kereteink méreteit, ha behatóbban ismertetnénk ennek a gazdasági tevékenységnek a fejlődési történetét, azt a potenciális gazdasági erőt és azokat a perspektívákat, melyekkel Palesztina rendelkezik a Közelkelet általános gazdasági fejlődésében.

— Már az ország földrajzi helyzete is rendkívül kedvező. A nagy utvonalak keresztvezetésénél Palesztina a legfontosabb összekötő kapocs lett azon utak között, melyek Európát Törökországon át Ázsiával, Egyiptommal, Afrikával stb. kapcsolják össze. A Stambul—Anhar—Beyruth—Kará-i nagy vasutvonal befejezése már csak egy-két év kérdése. Ezek az utak szállítják az Európa és Ázsia között forgó áruk nagy részét, jól lehet a legutóbbi időkig egy bizonyos részen autók kellett, hogy lebonyolítsák az áruszállítást. Ma azonban már ez a nehézség is megszűnt. A haifai kikötő felépítésével és megnyitásával leküzdötték mindazon akadályokat, amelyek még utjában állottak Palesztina hajózási és tranzitkereskedelme fejlődésének. A haifai kikötő lesz a jövő legjelentősebb utjainak végállomása, mint amilyen ut például a haifai-bagdadi vasut. Ennek az utnak a megépítése egy új közlekedési rendszert fog kiépíteni Indiával, olyképpen, hogy Haifától Bagdadon, Teheránon és a khyber szoroson keresztül fog egyenes utat teremteni India felé. Már a mai autóutak is biztosítják az Irakkal való összeköttetést ama stratégiai pontig, ahol a hedzsázi vasutvonalat építik.

— Palesztina rövidesen a két nagy kontinens közötti hajó, légi és szárazföldi utak legfontosabb gócpontja és a Haifa az egész Közelkelet természetes kikötője lesz a Földközi tengeren. Ide tartozik még annak az utnak a megemlítése is, mely Akabával fogja összekötni Haifát.

— De ugyanakkor, amidőn fontos közlekedési és kereskedelmi centrum alakul ki Palesztinában, magában az országban is nagyarányú gazdasági megújulás megy végbe, a latens gazdasági erők megfelelő kiaknázása révén. Aki ismeri a Közelkelet primitív helyzetét, fel tudja mérni, mily óriási jelentőséggel bír az a kereskedelmi és ipari fellendülés, melyen az elmúlt évtized alatt ment keresztül Palesztina.

— Ebben a tekintetben példának vehetjük Palesztinát. Ezen idő alatt narancsal ültették be az ország megművelhető területeinek nagy részét, új mezőgazdasági ágakat vezettek be és emeltek magas színvonalra, mint például a szőlőtermelést. Ugyanekkor a Jordán-folyó esését magasfeszültségű és nagymennyiségű elektromosáram fejlesztésére aknázták ki. Fényes sikerrel láttak hozzá a Holt-tenger ásványtartalmának a kiaknázásához is. Ugyanekkor a tex-

tilipar és más iparágak is hatalmas fejlődésnek indultak.

— De a szomszédságokban is gazdag fellendülés jeleit láthatjuk. Iráknak a petroleumforrások kihasználása, Szíriában más gazdasági lehetőségek kiaknázása jelzi a fejlődés megindulását. Törökország is a gazdasági megújulás útján van.

— A Közelkeletnek eme átalakulásában a termelési technika haladásán és a közlekedési utak kiépítésén kívül az európai beszállítás személyi és lélektani tényezői is nagy

A radikális szocialisták nantesei kongresszusán népszavazást sürgettek az alkotmány-módosítás ügyében

A kongresszus nem akar kormányválságot felidézni. Lengyelország elveszti a francia politika számára

Párizs, október 27. (Rador.) A közfegyelem a radikális szocialista párt kongresszusának tárgyalásai felé irányul. Mind biztosabbnak látszik, hogy a kongresszus nem akar kormányválságot előidézni és mindent meg fog tenni, hogy azt elkerülje. Herriot, aki minden befolyását latba veti, valószínűleg olyan határozatot fog kiharcolni, mely lehetővé fogja tenni a politikai fegyverszünet fenntartását és a feloszlátási jogot illetőleg, olyan megoldást keresnek, amely nyitva hagyja az utat későbbi tárgyalásoknak.

Párizsi jelentés szerint Forger képviselő indítványt készült előterjeszteni a törvényhozásban, amely népszavazást sürget Dou-

November 15-én nyílik meg
Calea Victoriei 39. szám alatt

Francia Diétás Étterem

ahol a legkülönbözőbb betegségeknek megfelelő étrendek készülnek, orvosi előírás szerint is. Előjegyzés: Str. Berthelot 6.

Tulajdonosok: Blumentfeld Margit és Hunwald Berta okleveles diétás nővérek.

szerepet játszottak. A vállalkozó és haladó szellem behatolása valóságos csodákat művelt. Es ebben az eszméi komplexumban Palesztina tipikus esetet képez. Palesztinában láthatjuk iskolapéldáját annak, hogyan tudja az európai kolonizáció és a nyugati technikai módszerek befolyása megváltoztatni és növelni egy ország gazdasági kapacitását.

mergue alkotmánymódosító javaslatát ügyében. Nantesben a radikális szocialista párt alkotmánybizottsága is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a népszavazás rendszeres intézménnyé kellene emelni Franciaországban is.

A Journal des Débats szerint a varsói és a berlini követések nagykövetségekké történő kifejlesztése után nevéstéges lenne még mindig komolyan venni azt az állítást, hogy Francia- és Lengyelország között szövetségi szerződés áll fenn. Ez a szerződés már régen csak papír. Lengyelország elvesztett a francia politika számára

A kolozsvári pénzügyigazgatóság rendezi a nyugdíjfizetéseket

Öt nap alatt betürend szerint fogják megkapni a nyugdíjasok járandóságait

Cluj-Kolozsvár, október 27. Az utóbbi időben sokat foglalkoztatta a közvéleményt a panaszok áradata, mely a nyugdíjasok részéről indult meg a nyugdíjkiadások körüli anomáliák miatt. A nyugdíjasok napokon át ácsorogtak tömegesen a pénzügyigazgatóság pénztára előtt és valóságos közelharc fejlődött ki olykor a várakozók és a tolongók között az előbbrejutásért. Odáig fajult a helyzet, hogy egyes nyugdíjasok közvetítőkhöz folyamodtak, akik ebből az anomáliából keresteli forrást próbálták fakasztani. Mindezen körülményeket felismerte a kolozsvári pénzügyigazgatóság és elhatározta, hogy új fizetési rendszert léptet életbe, mely alkalmas arra, hogy az eddigi állapotokat megszüntesse és a nyugdíjasokat megkímélje a sok várakozással és a gyakran elfajuló tolongással járó kellemetlenségektől.

A nyugdíjfizetéseket ezentul a következő rendszer szerint fogják eszközölni:

1. A fizetés első napján a hadirokkantok hadiözvegyek és árvák, valamint a T be-

tűs nyugdíjasok járandóságát fogják kifizetni.

2. A második fizetési napon a következő betűk kerülnek sorra: A, B, C, U és Z.

3. A harmadik napon a D, E, F, G és V betűs nyugdíjasok.

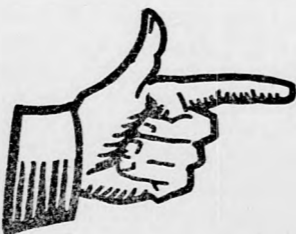
4. A negyedik napon a H, I, J, K és S betűsök.

5. Az ötödik napon az L, M, N, O, P és R betűsök.

A kiutalás megérkezéséről és a fizetések megkezdéséről idejében fogják értesíteni az érdekelteket. Ugyancsak tudomására hozza a pénzügyigazgatóság az összes nyugdíjasoknak, hogy semmilyen kivételt nem fognak engedélyezni és a fenti fizetési rendet szigorúan be fogják tartani. A nyugdíjat csak a címzeteknek fogják kifizetni vagy egészen kivételes esetekben legális meghatalmazással rendelkező egyéneknek. Minden karnetet, melyet idegen kézben találnak, el fognak kobozni és vizsgálat céljából a nyugdíjiródnak fognak beszoállítani.

Nagy biztosító intézet ujjaszervezi három főgynökségét

1. Gherla—Dej—Beclean—Ileanda,
2. Turda—Aiud—Uioare
3. és Huedin—Ciucea

Kerestetik vezető tisztviselő és bizalmi ember

Megkeresések referenciákkal Pénhíxhez Cluj, Str. N. Iorga 16. sz. alá intézendők

Müstoppoló specialista !!

Ruhában esett szaradást, égetést moztadást, művésziessen beszávi

Hirsch férfiszabó
Sir. Regina Maria II sz.
Férfiruhákat divat szerint olcsó áron készít

7000 m² terület
parvágánnyal, val raktárrezek bérbent kat előnyös feltételekkel
Unió Általános
Piața U

VASÁRNAP
Grig
Nationa
lá

A Banca Nat
a

Bucuresti-Bukare
kölcson lejegyzésén
máris biztosítva va
mértékadó gazdasá
hogy Slavescu pénz
zésének sikerét biz
politikában szoktat
pártok egyike sem
nak megfelelően vé
ellen, vagy akár k
az illető párt korm
kölcson visszafizet
ahogyan ez a más
kölcson felvétele a
kezőleg, a nemzeti
összes politikai párt
utján és vezetők n
mására hozták a k
belföldi kölcson az
nek tekintik, amely
vannak függetlenül
kezdeményezése a
tott.

Még min
fizető

Ionescu-Sisesti, ve
ügyi miniszter a T
lapban foglalkozik a
vel s megállapítja, h
tenére még mindig
tő. Ezért joggal vin
denki bizalmát. Az
dése szempontjából
lentőséggel bír és e
kölcson kibocsátás
feltételek valóban a
tést biztosítják a tők

Dumitres
latkozata

Ugyanerről a kérd
buna Financiaru has
rescu, a Banca Nat
aki egyebek között
— Az elmúlt évek
bizonyította annak s
romániai hiteléletet e
fektetni, új irányokb
törvényeknél, amelyk
vannak hivatva meg
venni az ország külf
gyelembé kellett ven
lehetőség a régi tar
ezen tartozások red
lembé kellett venni r
szág bank-rendszeréb
kel és tulzolt kiadás
zetek működnek

— Ma ezen törvön
folyamatban van és
magán hitelélet tart
Valamely pénzügyi és
zése sokoldalú műve
féle kihasználási lehet
és minden szükséges
kell tenni. Az állam
minden országban a
széles területet nyitja
hozádk mellett is, de
sága és az egész közb
kihelyezést jelent, am
vállalozásokkal való
rizikéltól.

A belföld
a legmegf

SPORT

Haggibbor—Napoca

Cluj-Kolozsvár, október 27. (Az Uj Kelet tud.) Ujjászervezése óta a Haggibbor futballcsapatának működése barátságos mérkőzésekben merült ki. A csapat ezen mérkőzéseken elismeréseméltó tevékenységet fejtett ki, azonban a rangsorban szerzendő pozíciójáért végig küzdenie a bajnoki mezőnyt, melynek első etapja a kerületi bajnokság.

A kerületi bajnokság során a Haggibbor futballcsapata ma játszsa első mérkőzését a Napoca ellen. A mérkőzés délelőtt 11 órakor lesz a városi sporttelepen és azon a Haggibbor valószínűleg a következő összejövetelében játszik: Noe, Zélig—Krausz II, Márk—Glaser—Szilágyi, Naftali—Fried—Meister—Krausz I—Mózes.

Ma délelőtt a Magyar Színházban: Moti Spacov Románia nehézsúlyú ökölvívó bajnokának versenye

Cluj-Kolozsvár, október 27. (Az Uj Kelet tud.) Az ökölvívószázón nyitányképpen ma 10 órai kezdettel rendkívül érdekes-szerű ökölvívóverseny lesz a Magyar Színházban. A verseny főatrakciója Moti Spacov, Románia összkategóriájú ökölvívó bajnoka, aki 103 perces küzdelemben Marinescu volt bajnokkal mérte össze erejét. A profikategóriába, el zélig a Jim Calinescu—Adania pár fog boxolni ugyancsak tíz menetben. A profikon kívül négy bukaresti amatőrboxoló négy kolozsvári amatőrrel való küzdelme egészíti ki a műsort, mely részletesen a következők: György KKASE—Halasy KKASE, Bükkös KKASE—Szabó KKASE, Izrael Haggibbor—Zsejki KKASE, Avramescu (Herdan Bukarest)—Tatar KKASE, Rabetz (Herdan Bukarest)—Vladutiu KKASE, Husen (Herdan Bukarest)—Nagy KKASE. Szünet után Jim Calinescu—Adania profipár, majd Moti Spacov bajnok boxol Jon Marinescuval.

A bukaresti boxolók a verseny után Nagyváradra utaznak, ahol ma este Nagyvárad boxolóival mérik össze erejüket.

A Haggibbor közgyűlése

Ma délelőtt lesz a Haggibbor Calea Marechal Foch (volt Kossutha Lajos u.) 10. szám alatti klubhelyiségében. A Haggibbor elnöksége ezúton is nyomatékosan felhívja a tagok figyelmét, hogy a közgyűlés pontosan fél 11 órakor kezdődik.

Az asztali-tennisz világbajnok Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, október 27. Mint az Uj Kelet már többször jelentette, október 31-én, szerdán este fél 9 órakor szenzációs sporteseményben lesz része Kolozsvár város közönségének. Barna Viktor, a ping-pong többszörös világbajnoka látogat el hozzánk, hogy bemutató mérkőzéseken mutassa be, milyen művészi tökéletességre emelte ezt a sportágat. Barna kolozsvári vendéglátóját az asztaliteniszrel foglalkozó három egyesület: a Haggibbor, KAC és KKASE közösen rendezi. A bemutatóverseny az unitárius kolégium tornatermében kerül lebonyolításra és nincs kétség aziránt, hogy rekordközönség fogja a nem minden napi sporteseményt megnézni. A rendező egyesületek rendkívül olcsón szabták meg a helyárakat és hétfőtől fogva a jegyek elővételben lesznek kaphatók az Arena és Stadion sportüzemekben, valamint a Krebs-féle bőrárkereskedésben (Reg. Ferdinand 1.)

Venus—Juventus 3:2 (1:2). Bucaresti-Bukarest, október 27. A tegnapi lejátszott nemzetközi bajnoki mérkőzésen a Venus sok szerencsével szerzett két pontot. A Juventus már 2:0-ra vezetett, ami elbizakodottá tette és iramának abbahagyására készítette. Ezzel lehetőséget adott a Venusnak egyenlítésre, sőt a győzelem megszerzésére is. A gólokat Motoroi, C. Valcov és Manole, illetve Major és Palmer lőtték. Ötzer néző, bíró Tehil Segesvár.

— Belgiumban új kormányválságtól tartanak. Brüsszelből jelentik: Politikai körökben új kormányválságot jósolnak. Van Zeehand tércanálkúli miniszter egészségi okokra hivatkozva elutazott Dél-Franciaországba, míg a valóságban távozása a kormány kebelében felmerült nézeteltérésekkel áll összefüggésben. Lehetséges, hogy a november 13 án új ülészaklra összeülő törvényhozás előtt már új kormány fog bemutatkozni.

Megálljon!

Önök tudnia kell, hogy őszi és téli divat-zükségletét

hol szerzi be olcsóbban
hol legnagyobb a választék
hol szolgálják ki legjobban
Erről könnyen meggyőződhetik

Szabó Jenő R. T.

divatnagyruházásban

Női kabát és ruhaszövet újdonságok, celophán szövetek, bouclé-selymek, divat taflok, délutáni és estélyi ruhákra.

KÖZGAZDASÁG

A semmitőszék elvi jelentőségű döntése váltóügyekben

Nem egészíthető ki és nem magyarázható a váltó szövege

Bucaresti-Bukarest, október 27. (Az Uj Kelet tud.) A legtöbb semmitőszék III. szekciója tegnap igen fontos elvi jelentőségű döntést hozott a váltóügyekre vonatkozólag. A semmitőszék döntése szerint a váltó elfogadása nem történhetik külön okirat igénybevételével. Ennélfogva az óvatolás alkalmával az adósnak az a szóbeli nyilatkozata, hogy a fizetést rendezni fogja, nem azonos hatályú az elfogadással. Ugyanennek a szekciónak másik elvi jelentőségű döntése, amely a váltók kérdésére vonatkozik, kimondja, hogy a váltó nem egészíthető ki és nem magyarázható, utólagos beírásokkal vagy különböző később

adandó körülményekkel. A közkereseti társaságokat csak cégjegyzékekben aláírt váltók kötelezik. A semmitőszék III. szekciója a váltótörvény alkalmazásáról a következőket állapítja meg: Valamely meglévő adósság fedezésére később adott váltó csak a hitelező előbbi követelését erősíti meg és jogot ad ennek, hogy nemfizetés esetén a követelését váltó alapján is behajtsa. A döntés szerint jogi szempontból a követelés származása idejére nem a váltó kibocsátásának az időpontja irányadó, hanem az eredeti követelés keletkezésének időpontja.

Újabb dollárfelhigítás készül Amerikában

Newyork, október 27. A legutóbbi washingtoni jelentések szerint, az Egyesült Államok kormány Roosevelt köztársasági elnök programjának alapján, az USA gazdasági politikáját az általános árnyívó további emelkedésének jegyében fogja folytatni. Roosevelt elnök a Fehér Házban a tegnapi megtartott szokásos heti sajtókonferencián annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a gazdasági fejlődés tempójának meggyorsítása érdekében további áremelkedésre van szükség, de hangsúlyozta egyúttal azt is, hogy azok a bizottságok, amelyek jelenleg a gazdasági újjáépítés programjával foglalkoznak, olyan terveknek fognak kidolgozni a cél elérése érdekében, amelyek biztosítani fogják az áremelkedések nyugodt tempóját és lehetetlenné teszik a szertelen árugrásokot, amelyeket a gazdasági törvényszerűség

folytán, mindig mértékelen, gyakran katasztrofális árzuhanások követnek. Ezek szerint sor fog kerülni rövidesen a dollár újabb felhigítására is, amit különben az Egyesült Államok kormánya nem is titkol. Bukley ohioi szenátor a napokban hosszú tárgyalásokat folytatott Roosevelt elnökkel, majd az értekezlet után a sajtó munkatársainak a következőket mondta: — A legtöbb állam véleménye szerint, a januárban összeülő kongresszus tárgyalás alá kell vegye a dollár aranyértékének további csökkentését. Az államok véleményével Roosevelt elnök is teljesen egyetért. A dollár leértékelésére azért van szükség, hogy a kormány az áremelkedéseket keresztül tudja vinni. Bukley szenátor kijelentette ezután azt is, hogy a munkásság bérét, az árak emelkedésével párhuzamosan szintén emelni fogják.

Bánsági liszt- és terménypiac

Hosszu hetekig tartó stagnáció után az utóbbi napokban érezhetően megéledt a kereslet a termény és liszt piacon. Ennek magyarázatát abban kell keresni, hogy a malmok által hónapokon keresztül felhalmozott buza, illetőleg lisztkészletek kifogyófélben vannak és ezért a hetekig tartó nagyobbarányú lisztkiárat is megszünt. A malmok egyébként igen rövid időn belül teljesen feloldozzák gabonakészleteiket és így vevőként fognak a piacon megjelenni. Mindamelllett szó sem lehet komolyabbnérvű áremelkedésről. Azok tehát, akik éppen erre az időre vártak és hosszra spekuláltak nagyon is

zott buza, illetőleg lisztkészletek kifogyófélben vannak és ezért a hetekig tartó nagyobbarányú lisztkiárat is megszünt. A malmok egyébként igen rövid időn belül teljesen feloldozzák gabonakészleteiket és így vevőként fognak a piacon megjelenni. Mindamelllett szó sem lehet komolyabbnérvű áremelkedésről. Azok tehát, akik éppen erre az időre vártak és hosszra spekuláltak nagyon is

Ertesítem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy eddigi legfinomabb bel- és külföldi készpöraktáram változatlan megtartása mellett műhelyem bővítettem ki üzletemet. Műhelyemet egy kiváló bukaresti szakember vezeti, bukaresti szakmunkások közreműködésével.

A jövőben a legmagasabb színvonalú és legfinomabb kivitelű MÉRET UTANI CIPŐK, kívánatra, három nap alatt elkészítést is vállalom, hangsúlyozva, hogy műhelyemben kizárólag I-a nyersanyagot használók. K. vevőim további támogatását a jövőben is a legjobb kiszolgálással és mérsékelt árral akarom megtartani.

„ERIKÁ”

CIPŐZLET

Cluj, Piața Unirii (Főter) 13.

csaladokhoz majd számításaikban. Mert alapjában véve a gazdánál a termés 70—75 százaléka érintetlenül áll és ha termelőik most még nem nagyon kínálgatják árúkat, ennek az a magyarázata, hogy most el vannak foglalva az őszi szántó-vető munkálatokkal és nagyobb kvantumokkal előreláthatólag csak november közepén és másik felében fognak a piacon megjelenni.

Szakkörökben azonban hangsúlyozták, hogy a mezei munkálatok után sem igen kell komolyabb ártólódásokkal kalkulálni. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a buzaexport szünetelése miatt, Románia teljesen kikapcsolódott a külföldi áralkalásokból és az árak fluktuációja tekintetében kizárólag a belföldi szükséglet a mérvadó. Már pedig a belföldi áruforgasztás egyenletes és itt semmilyen megrázkódtatástól sem kell tartani.

Malmi körökben különben kiemelik, hogy az intervenciók vásárlások kedvező mederbe terelték az idei kampanyt. Szakkörök egyöntetűen elismerik, hogy az Irimescu légügyi-miniszter elnöklöte alatt tevékenykedő legfelsőbb gabonaértékesítő bizottság az egész kampany idején igen nagy előrelátással és gyakorlati hozzáértéssel irányította a gabona vásárlásokat és általában a buzaárakat is. Általánosságban azt a tényt, hogy ma reálisan lehet kalkulálni a buzaárakkal kapcsolatban, kizárólag az intervenciók vásárlásoknak tudják be.

Terménypiac: Terménykereskedelmi körökben általában az a vélemény alakult ki, hogy rövidesen az egyes buzatermő vidékeken nagyobbarányú üzleti tranzakciók fognak lebonyolodni. Ebben a tekintetben első helyen szerepel a Bánság, mert az idén a Bánság sokkal kedvezőbb helyet foglalt el a buzatermés terén, mint maga az egész Regát együttvéve. Így tehát Erdély felé a Bánság szinte kizárólagosságot biztosított magának nagyszerű kvalitású árújánál fogva. A belföldi terményárak egyébként a következők: 76-os buza 390—395, 77-es 400, míg a 78-as 405—410 lejes árat is elért a bánsági feladóállomás. A többi terményfeléleken: az árpa 290, új tengeri 140, illetőleg száraz, 6rlöképes tengeriért 155—160 lejt is érnek el. A tengeri tekintetében egyébként Bécs igen nagy felvevő piacnak bizonyult és már eddig is több Bega-schleppet dirigáltak az osztrák fővárosba. A továbbiak során a zab 260, a Woltmann-burgonya 60, a tökmag 450—460 és a napraforgó 220 lejjel kerül forgalomba ab bánsági feladó állomás. A külföldi árutözsdeken 16.75—16.76, májusi 17.00—17.02 pengő, Chikágó decemberi buza 98 enynyoicadot, májusi 98 egynevedet, júniusi 93 és felet, Winipeg: októberi buza 76 ötnyoicadot, decemberi 77 háromnyoicadot, májusi 81 háromnyoicadot ér el.

Lisztpiac: Az árak itt változatlanok és a következők: nullásliszt 680, 4-es 600, 5-ös 560, 6-os 520, továbbá takarmányliszt 270, illetőleg korpa 260 lej zsákkal együtt ab bánsági feladóállomás.

— Gyümölcs- és virágkiállítás Kolozsváron. A romániai kertészeti egyesület kolozsvári szekciójának kiállítása a vármegyeháza disztermében vasárnap reggel nyílik meg. A gyümölcs- és virágkiállítás október huszonegyedikétől november ötödikéig tart. A kiállítás védnöki tisztjét dr Dunca prefektus és prof. dr Dragan, az interimár bizottság elnöke, látják el. Az expozíció vasárnap reggel 9 órakor nyílik meg és a következő vasárnapig 5 lejt belépődíjjal látogatható.

Tíz éve már tam, de váratlan megdöbbentett. az erdélyi cionis Másfél évtizedde egy emberre, ak lom konferenciái sa között rendet jon teremteni. O tton a határozat lasztotta ki az primer értékűek adott az építés A feladatnak get. Nem várt é ünneplést.

Hideg előkelő nyugalommal és nőkölt a konfer viharokat és ösz val csillapította ügyvel a gyűlés

Mi pedig enge gyerekek fogadt Minden konfer

az időkbem, min és a legnagyobb totta az elnöki s

De nemcsak a kében volt ki Deutsch Mór. E harcosa volt a sz egyik alapítója Szövetségnek, me lálág és minden a bánati cionizm zsidó öntudatra, z aktivitására a zug deme, hogy ebben rosbán a zsidó r egyik leglelkese

Meglé csak Otha

Braila, október tegnap borzalmas Radu Stancu nevű tartást kellett volt leány temetésén, teletdíját és mikro

Spa Ovidóban

Madrid, okt. 27. ve vannak a forrá tartózatottakkal. E ben, amelyet 1100 3000 foglyot voltak Caballero szocialisták. A jótékonyásg egy 110 gyermeket asturial forrongás maradtak. Ovidóban rekviráltak a város összegyűjtésére. azokat a házakat, alatt hullák vannak kérte Azana volt m gának felfüggesztés Madridi jelentés

RÖVIDESEN IN

intézte el utaz

vezetése mellett.

S. A. Succ. Cluj.

Dr. Deutsch Mór

Tíz éve már annak, hogy utóljára látam, de váratlan halálának híre mélyen megdöbbentett. Meghalt dr. Deutsch Mór, az erdélyi cionista konferenciák elnöke. Másfél évtizeddel ezelőtt szükségünk volt egy emberre, aki a zsidó nemzeti mozgalom konferenciáinak zürzavaros hullámszára között rendet, nyugalmat és békét tudjon teremteni. Ő volt az, aki a rendet tartotta a határozatok meghozatalában, ő választotta ki az indítványok tömegéből a primer értékeket és ő volt az, aki irányt adott az építés menetének.

A feladatnak mindig mesterien tett eleget. Nem várt érte sem elismerést, sem ünneplést.

Hűség előkelőséggel, bölcsességgel, nagy nyugalommal és még is súlyos erővel elnököl a konferenciákon. A legnagyobb viharokat és összecsapásokat is szelid szóval csillapította le és éber figyelemmel ügyelt a gyűlés méltóságára.

Mi pedig engedelmességtől mint gyerekek fogadtuk el elnöki határozatait.

Minden konferencián résztvett azokban az időkben, mindenről előbb tájékozódott és a legnagyobb felkészültséggel irányította az elnöki székben tanácskozásainkat.

De nemcsak a konferenciák elnöki székében volt kimagasló vezéregénység Deutsch Mór. Egyik legmarkánsabb előharcosa volt a zsidó nemzeti mozgalomnak egyik alapítója az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségnek, melynek társelnöke volt haláláig és mindenekelőtt zászlóvivője volt a bánáti cionizmusnak. Ő tanította meg zsidó öntudatra, zsidó méltóságra és zsidó aktivitásra a lugosi zsidókat és az ő érdeme, hogy ebben az asszimilált zsidó városban a zsidó reneszánsz mozgalomnak egyik legteljesebb és legfegyelmeltebb

élcsoportja működik.

Meggyőződéses és öntudatos zsidó volt. Nem volt büszke származására, mert az ilyen büszkeséget nevétségnek tartotta. De hálát adott a sorsnak, hogy a zsidó nép fiának vallhatta magát. Jelleme parancsolta, hogy mint zsidó vállalja az ebből eredő kötelezettségeket. Az impériumváltás után az erdélyi zsidóság minden népi megmozdulásának élén állott. Bölcseségével, munkaerejével, anyagi áldozatokkal állott aktívan az első harcosok rajvonalában.

Az utóbbi években sok megpróbáltatás érte, melyek súlyosan megrongálták egészségét. A sok fájdalom és betegség visszavonulásra kényszerítette a közéleti munka porondjáról. De az az idő, amit ezen a porondon töltött, példát adott az utána következő generációnak. Megmutatta: így kell élni és így kell cselekednie a zsidónak. Tudni kell áldozatokat hozni a zsidó közösségért. Tudnia kell lemondani a közösségért.

Az erdélyi zsidó nemzeti mozgalomnak kevés olyan öntudatos, határozott, képzett és fegyelmelt harcosa volt, mint dr. Deutsch Mór. Baráti szeretet fűzött hozzá. Tiszta öröm fogta el lelkemet, valahányszor találkoztam vele s amikor kezét szorítottam, vagy uri házában jártam, én is éreztem azt a szeretetet, mely ezt az embert eltöltötte.

Az erdélyi zsidóság szegényebb lett, mert elvesztette egy nemesen érző, áldozatkész, jó fiát. Halálát az egész erdélyi zsidóság, de különösen a zsidó nemzeti mozgalom gyászolja.

Őrizzük meg emlékét szeretettel és méltó kegyelettel.

Dr. Klein Miksa

Meglincseltek egy lelkészt, aki csak pénzért akart temetni

Otthagya egy gyermekleány holttestét az anyagiás pap

Eraia, október 27. A temető kapujánál tegnap borzalmas jelenet játszódott le. Egy Radu Stancu nevű lelkész, akinek a szerződést kellett volna vezetnie egy gyermekleány temetésén, kérte a megállapított tiszteletdíjat és mikor rögtön nem tudták kö-

vetelését teljesíteni, otthagya a holttestet. Félóra múlva megismétlődött a jelenet más temetés alkalmával, de ezúttal a közönség rávetette magát a lelkészre és elverte úgy, hogy alig lehetett megmenteni a lincseléstől.

Spanyolország temet...

Oviedóban 560 elesettet temettek egyszerre. Zsufoltak a börtönök. Azanat is bíróság elé állítják

Madrid, okt. 27. (Rador.) A börtönök telve vannak a forradalom következtében letartóztatottakkal. Egyedül a madridi börtönben, amelyet 1100 rab számára készítettek 3000 foglyot voltak kénytelenek elhelyezni. Caballero szocialista vezért elkülönítve tartják. A jótékonyági intézmények eddig mintegy 110 gyermeket szedtek össze, akik az asturiai forrongások következtében árván maradtak. Oviedóban számos teherautót rekviráltak a város közelében lévő hullák összegyűjtésére. A városban lerombolták azokat a házakat, amelyek elégett romjai alatt hullak vannak. A legfőbb törvényszék kérte Azana volt minisztereinek mentelmi jogának felfüggesztését.

Madridi jelentés szerint Oviedóban tömeg-

temetés volt. 560 személyt kísértek utolsó útjára azok sorából, akik a felkelés során életüket veszítették s akiknek holttesteit az utóbbi napokban ásták ki a felrobbantott épületek romjai alól.

Madridból jelentik: A legfőbb bíróság kérte Azana volt minisztereinek mentelmi jogának felfüggesztését kivül Luis Bello republikánus baloldali képviselő felfüggesztését is.

Két holttestet találtak az Eiffel-torony harmadik emeletén. Párizsból jelentik: Az Eiffel-torony harmadik emeletén két holttestet találtak. Megállapítást nyert, hogy karbantartási munkások a halottak, akik tüzet raktak s alvás közben a füst fojtotta meg őket.

RÖVIDESEN INDULNAK A HAJÓINK

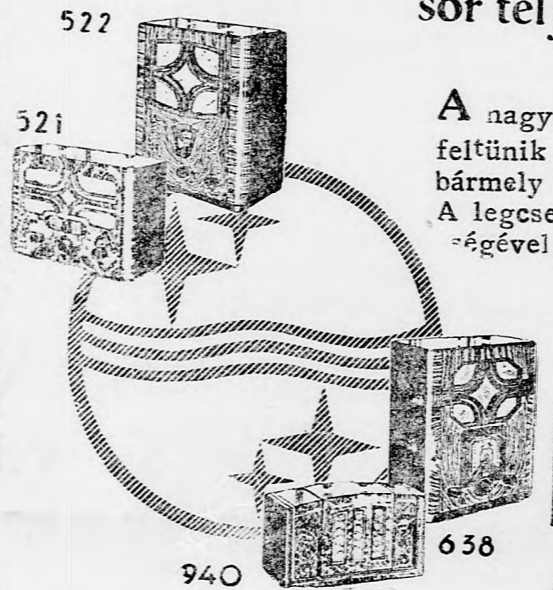
intézte el utazását a „KEDEM” által
Dr. Mibashan
 vezetése mellett. Erdélyrészi képviselőt:
„ECONOMIA”

S. A. Succ. Cluj. P. Unirii 23. Telefon: 477.

Közönséges vevőkészülékkel csak félműsört hall, mert egyik leadóállomás a másik elé tolul

Az új PHILIPS *hajszálfinom* szelektíválása biztosítja minden musor teljességét és tiszta hangzást

A nagyszerű új PHILIPS beállításánál rögtön feltűnik a hangelkülönítés finomsága. Europa bármely állomását azonos könnyedséggel foghatja. A legcsekélyebb elforgatás a sebész metszése élességével vágja el az egyes adóállomást a másiktól.

A Philips mérnökök ezen elsőrangú új készülék szelektáló képességét a legszűlsebb végletig fokozták.

PHILIPS

A világ legnagyobb rádióművei

Véres verekedésekkel végződtek a ploesti községi választások

A győztes liberálisok helybenhagyták a kisebbségben maradt nemzeti parasztpártiakat

Ploesti, okt. 27. Tegnap 10 községben tanácsválasztásokat tartottak. A liberálisok 1925 szavazattal 68 helyet kaptak, a nemzeti parasztpártiak 88 szavazattal 30 mandátumot szereztek, míg a georgisták csak 2 községi tanácsossal voltak kénytelenek megelégedni.

Este későn, az eredmények kihirdetése után, több nemzeti parasztpárti kortes autót Ploesti felé indult. Barcanesti községnél

mintegy 30 liberális feltartóztatta az autót és élen az ujonnan megválasztott primárral, szidalmazni kezdték az autóban ülőket. Verekedéssé fajult a dolog és Pandulescu volt községi tanácsost, valamint Anghelescu nevű társát súlyosan, három más egyént könnyebben megsebesítettek. Cosmin községben szintén véres incidens játszódott le, itt egy nemzeti parasztpárti jelöltet súlyosan bántalmazták, úgyhogy kórházba kellett szállítani.

Angliában elfogadhatatlannak minősítik Japánnak a tengerészeti egyenlőségre vonatkozó javaslatát

A mandzsuri kormány hivatalosan cáfolja a mandzsuri petróleummonopólium híré

London, okt. 27. A lapok elfogadhatatlannak minősítik Japán azon javaslatát, hogy tengerészeti egyenlőséget kapjon s hogy az osztályonkénti jelenlegi korlátozások helyett az össztartalom maximális számát állapítsák meg. E megoldással Japán korlátlan számban építene buvárhajókat. Ha Japánnak más ajánlata nincsen — ez az általános fel-fogás londoni diplomáciai körökben — a tárgyalásokat meghiusultaknak kell tekinteni. A Daily Herald ezzel szemben azt állítja, hogy elutasítás esetén Jamomoto japán fődelegátus új javaslatokkal fog előállani.

Ujabb londoni jelentés szerint a mandzsuri kormány hivatalosan cáfolja a világsajtó azon híré, hogy Mandzsuriában petróleum monopóliumot terveznek s ennek kihasználá-

sát japán konzorcium szerezne meg. A News Chronicle értesülései szerint a washingtoni kormánynak a petróleummonopólium Mandzsuriában való életbeléptetése terve miatt Tokióhoz intézett tiltakozásra, azt a választ adták japán részről, hogy ha az Egyesült Államok kormánya nem hajlandó elismerni Mandzsuriát s a terv ellen nem Csang-Csunban tiltakozik, forduljon a tiltakozással Kinához. A jelek arra vallanak, hogy Japán hivatalos mandzsuri cáfolatok ellenére sem hajlandó a jövőben kötelező nyilatkozatot tenni abban az irányban, hogy Mandzsuriára nézve is fentartható legyen a kilenctahalmi egyezményben leszögeezett „nyitott kapu” elve.

SZÍNHÁZ-FILM

A Magyar Színház közleményei:

A Magyar Színház minden műfajt felölelő programjának egyik kiemelkedő eseménye a zsidóhárgyűen énekes zenés dráma Az anyaszív

A zsidó színpadirodalom egyik leghatásosabb énekes, zenés drámája, az Anyaszív, amely a zsidó lélek, a zsidó szív és a faji jellegzetességeket tükrözi vissza.

At van szöve ez a darab olyan speciálisan zsidó társadalmi és családi eseményekkel, amelyek a ősszsidóság életét, szívósságát jellemzik. A sok vig és komoly jelenetet igazi régi, mélyérzésű dalok festik alá, amelyeknek az ősi szokások szerinti betanítására Brief Dávid tamitót kérte fel a színház igazgatósága, amit ő készséggel el is vállalt.

Az Anyaszív Amerika és Európa összes színházainak színpadán, de különösképpen

Budapesten az utóbbi időben olyan hatalmas sikert aratott, amelyhez fogható alig volt a színházi életben.

A színház igazgatóság, amint az előadási jogot meg lehetett szerezni, sietett lekötöni ezt a nagyhatású drámát, melyben a színház drámai és énekes együttesének legkiválóbbjait vonultatja fel.

Az Anyaszívnek kedden este lesz nálunk a bemutató előadása Kádár Imre rendezésében, hosszas és alapos előkészületek után. Szerdán, csütörtökön, pénteken este és vasárnap délután 6 órakor szintén az Anyaszív van a színház műsorán.

Vasárnapi előadások

Vasárnap délután 3 órakor olcsó helyárrakkal, teljesen a bemutató előadás szerint János vitéz, délután 6 órakor az idei szezon legnagyobb sikerű operettje, a Vadvirág Solymosán Magdával és este 9 órakor pedig a Szerencsemalac van a színház műsorán.

A SZIBIL felújítása

A színház igazgatósága programjába vette a klasszikusnak is nevezhető régi nagy operettek felújítását. Elsőnek Jacobi Viktor örökbecsű és élelhető színpadi műve, az Szibill felújítását. A Szibillt fogja szombaton este bemutatni a színház a régi békebeli színvonalnak megfelelően. A Szibillt Kádár Imre rendezel, annak új tempót adva, annak minden finomságát és szépségét hatványozottan fogja ebben az új felújításban kihozni. A Szibill főszerepeit Solymosán Magda, Gábor Mara, Hienz Helly, Jenei János, Ditrói P. Béla, Tompa Béla, Bereng Béla, Tompa Sándor és Stoll Béla játsszák. A zenekart dr. Adorján vezényli, a táncokat pedig Theban János tanítja be. A Szibill teljesen új kiállításával, pompás toalettjeivel teljesen egy premier hargulatát fogja elővarázsolni. A szombati előadást premierbérletben tartják meg, de ha a premierbérlet közl valaki nem óhajtja igénybe venni jegyét, úgy a színház igazgatósága készséggel cseréli azt át más előadásra.

Szerencsemalac. A Magyar Színház legutóbbi operettjének, a Szerencsemalacnak főpróbájáról írva, megemlékeztünk Tóth Flek játékaról. A kitünő művész azonban gyöngylkedése miatt már a bemutatón nem játszhatott és a harmadik felvonás kicsiny, de jellegzetes atya-szerepét Hetényi Elemér játszotta el ügyesen.

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u. 3-kor: JÁNOS VITÉZ. (Teljesen a bemutató előadás szerint. Nagyon olcsó 23 lejes helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: VADVIRÁG. (Operett újdonság 11-edszer. A címszerepben:

Solymosán Magdával.)
Vasárnap este 9-kor: SZERENCSEMALAC. (Operett-újdonság 3-adszor.)

Hétfő fél 9-kor: SZERENCSEMALAC. (Operett-újdonság 4-edszer.)

Hétfőn este AZ ANYASZÍV előkészületei miatt nincs előadás.

Kedd fél 9-kor: AZ ANYASZÍV. (Budapesten 150 előadást megért zsidóhárgyűen énekes, táncos, zenés dráma. Eredeti kórusokkal, teljes zenekarral. Premierbérlet 8.)

Szerda fél 9-kor: AZ ANYASZÍV.
Csütörtök fél 9-kor: AZ ANYASZÍV.
Péntek fél 9-kor: AZ ANYASZÍV.

Szombat d. u. 4-kor: VADVIRÁG. (Solymosán Magdával.)

Szombat 9-kor: SZIBILL. (A régi klasszikus operettsorozat felújításának első operettje. Teljesen új beállításban, rendezésben és szereposztásban. Premierbérlet 9)
Vasárnap d. e. 11-kor: DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR. (Nagy gyermekelőadás táncokkal, énekekkel. Minden jó gyermek cukrot kap. Olcsó helyárrak.)

Vasárnap d. u. 3-kor: SARGA LILJOM. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: AZ ANYASZÍV. (Rendes helyárrakkal.)

Vasárnap este 9-kor: SZIBILL.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, október 28: Cigánybáró. (Matiné.)

Hétfő, október 29 este fél 9-kor: Tosca.

Szerda, október 31 este fél 9-kor: Denevér.

Péntek, november 2 este fél 9-kor: Trubadúr.

Szombat, november 3 iskolai matiné: Kátfrumos.

Vasárnap, november 4 este fél 9-kor: Madarász.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Matiné d. e. 11 órakor: Kém voltam. Főszerepben: Conrad Veidt. Helyárrak: 7 és 12 lej.

Ma, vasárnap kettős műsor egy helyárrért: I. Csak egyszer szeretünk. Operettszerep. Fősz.: Louis Graveur, a Metropolitan tenoristája. II. Közkívánatra: Kém voltam. Fősz.: Conrad Veidt.

ÉRTESÍTÉS

Nationala Általános Biztosító Társaság, Bucuresti — Alapított: 1882

Alapítók: 25.000.000.— Lei. Tartalékok: 215.342.226.— Lei.

A cég bejegyezett az ilfovi törvényszéknél 7/1888. sz. alatt. Alapítási okirat közzététel Mon. Of. 245/1882, valamint a módosítások a Mon. Or. 44/1888, 15/1890, 12/1906, 11/1907, 106/1919, 41/1921 és 118/1924. számában.

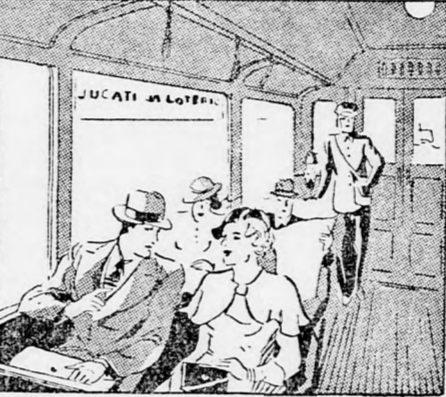
T. feleinek tudomására hozza, hogy a társaságnál kötött sorsolások biztosításokak 1934 szeptember 21-én a fővárosi rendőrfőnökség és kereskedelmi minisztérium kiküldöttjeinek jelenlétében történt sorsolások alkalmával a következő kötvények huzattak ki:

66290 sz. Lt. Ilie Bernevig, Sibiu	Lei	30.000.—
78895 sz. Dr. Jon Ogrin, Oravița	Lei	20.000.—
Az eddigi sorsolások eredménye		Lei 2.360.000.—

Felvilágosítást adnak: a társaság erdélyrészi kerületi irodája Cluj, (Str. Regina Maria 6), valamint a minden városban székelő képviselői.

Régi kötvényekhez utólagosan is megszerezhető a sorsolási jogosultság a biztosított összeg határáig, 1000 lejneként 3 lej 70 bani évi pótdíj ellenében.

Az uccán,
a villanyoson,
az irodákban,
a családban

Mindenki arról beszél, hogy az
Állami Sorsjáték
ÚJ JATEKTERVE

szerint EGYETLEN SORSJEGY birtokosának 5 ESÉLYE van osztályonként a milliós nyereségre és 17 ESÉLYE az egész sorsjáték allatt.

Az új sorsjegyek az egész országban már eladásra kerültek.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET!

Minden 200 leivel
egy milliót nyerhet

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

fix húzást naponta
minden hónapban 15-én

ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én

Erdélyrészi főelárusító REVÉSZ ERNŐ Tg. Mures
Messzemenő diszkréción. Postai szétküldés.

Siessen sorsjegyet rendelni a

BANCA ILIESCU S. A.-nál CLUJ

Diszkrét kiszolgálás!!!

Főelárusítóhely

Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.

APRÓ HIRDETÉSEK

Üzemben levő elsőrendű vállalatokhoz aktív társ keresetlik, lehetőleg aki adminisztrációhoz ért, 200—250.000 lej tőkével. Megkeresések „Tőke biztosítva” e lap kiadóhivatalához.

Férjhezadnám ezuton, ismeretség hiányában, 43 éves asszony sógornémát, aki minden külső és belső előnyökkel rendelkezik, oly intelligens uriemberhez, aki értékeli e tulajdonságokat. Válaszokat „Előkelő zsidó család” jellegére.

Komfortos 3 szobás lakás elköltözés miatt azonnal átadó. Attila-u. 14.

Filléres nyelvkurzusok a románból. Új, kezdő tanfolyam szerda és pénteki napokon 6—7 óra között. Felvételnak haton. Kat. gimnázium, emelet, III/a, este 7—9 között.

Kiadó azonnalra 4 szép szobából álló helyiség, melyből kettő Regina Maria uccára nyílik, iroda, klub, vagy más ehhez hasonló célokra. Nationala Biztosító Társaság Cluj, Regina Maria 6.

Asztalt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Kiadó jóforgalmu sarkon levő fűszerüzlet lakással együtt. Érdeklődni str. Gen. Dragalina 16.

Vállalás. gyermekszertető, intelligens zsidó leányt keresek, aki házvezetést vállalna. Családtagnak tekintjük. Cim a kiadóban.

Modern 16 járatu vámmalom Salajmegyében bérbe, esetleg eladó. Informál 20 lej vérbélyeg ellenében Kandel, Satumare.

Egy millió lejes tőkével betársulnék, komoly és biztos jövedelmű üzleti vagy ipari vállalatba. (Esetleg benősülnék uri zsidó családba is.) Komoly és részletes ajánlatokat „Munkaerő” jellegére Rudolf Mosse hirdetőjébe Cluj, kérek.

Szerényigényű fiatal izr. leány román-német és kevés francia nyelvtudással V. elemista leányka tanítására kerestetik. Ajánlatokat esetleg fényképpel ellátva Werner Henrik fűrészyári tisztviselő Bocsig jud. Arad kérek.

Házasságokat a legelőnyösebb feltételek mellett közvetít a Globus házasságközvetítő iroda Alba-Iulia str. Avram Iancu 4.

Calea Regele Ferdinand 82. I. emeleten, napos oldalon 4 szoba, egy alkov, konyha, fürdőszobás lakás, melyekből 2 szoba külön bejárattal, külön kiadható, november 1-re kiadó. Értekezni udvarban Lébnél, vagy ügyvédi irodában, str. Vlahuta 3., földszint 4.

Bucures
lékeztünk
Cochrone
Londonból
drámai k
meg utjuk
Miss Cod
csenek oda
megakadály
jék a Lond
10 ezer fon
Hiszen M
valami has
hajszojja.
stb. saját
lyósított.
Mert a s
a híres ne
egyeduralko
ban, az egé
miss Coch
togatottabb
Dempsey, a
lett az ő s
meg behorp
— Igaz,
leány voltan

Ezt egyé
a szép miss
szik, hogy
koronázatlan
zunk meg a
a hangja, a
leg üdöseget
Annyma k
emberi az els
Érdekes vo
rót a repülő
közlekedett,
egész lénye át
az üdőség, a
férfi áll előtt
newyorki „Be

Hasonlít p
zsi buldogké
deformálnak t
mai.

A cse

JACOB TEFF

November
3
szombat

November
4
vasárnap

November
5
hétfő

November
6
kedd

November
7
szerda

November
8
csütörtök

Hová tünt el Bukarestből Miss Cochrane, akinek Ausztráliába startolt repülőgépe kényszerleszállást hajtott végre Bukarestben

Az amerikai szépségápolás királynőjének szeszélyes életéből mesélt Bukarestben rekedt pilótája

Bucuresti-Bukarest, október 27. Megemlékeztünk már arról, hogy Miss Jacqueline Cochrane és Shmit amerikai repülők, akik Londonból Melbourneba startoltak, milyen drámai körülmények között szakították meg utjukat Bukarestben.

Miss Cochrane és pilótája csöppent síneseinek oda a kis kellemetlenségért, amely megakadályozta őket abban, hogy elnyerjék a London-Melbourne közötti verseny 10 ezer fontos díját.

Hiszen Miss Cochrane sportot üz vagy valami hasonlót, nyereszkeségi vágy nem hajtja. Magára a versenyre, a gépre, stb. saját pénztárából 40 ezer dollárt folyósított.

Mert a szép miss dollárban számol. Ő a híres newyorki „Beauty Parlor”-ok egyeduralmódója. De nem csak Newyorkban, az egész Egyesült Államok területén miss Cochrane szépség szalonjai a leglátogatottabbak. Ő maga mondja el, hogy Dempsey a boxolás világ bajnoka lett az ő szépségszalonjukban javította meg behorpadt orrát.

— Igaz, hogy akkor és még csak kis leány voltam — teszi hozzá elpirulva.

Ezt egyébként nem is kell hangoztatnia a szép missnek, akin nagyon is meglátszik, hogy az amerikai szépítőintézetek koronázatlan királynője. Nem próbálunk meg a leírásával, csak annyit, hogy a hangja, a megjelenése, a mozdulatai meleg üdéséget terjesztenek a lénye körül.

Annaira kedves és lenyűgöző, hogy az embert az első pillanattól zavarba ejti. Érdekes volt azonban megfigyelni ezt a nőt a repülőtéren, mihelyst repülőgépehez közeledett, arcvonásai megkeményedtek, egész lénye átalakult, arcáról eltűnt a báj, az üdőség, a lágy nőiesség, kemény, zord, férfi áll előtűnik. Nyoma sincs az arcán a newyorki „Beauty Parlornak”.

Hasonlít pilótájához, az alacsony tömzsi buldogképű Shmithez, akit majdnem deformálnak túlacélozott és duzzasztott izmai.

Ők ketten megértik egymást s jó bajtársak, pedig Smith csupán fizetett alkalmazottja Miss Cochranének. Repülőgépjének a sofőrje. Ez nem zárja ki azonban azt, hogy Smith egyike ne legyen a világ legjobb pilótáinak.

— Esküszöm önöknek — mondja nekünk az Athené Palace halljában —, hogy elnyertem volna a tizezer fontot, ha ez a nyavalyás aerodmanikus gyorsaság szabályozó el nem romlik. Így is sikerült felállítanom London és Bukarest között a világot legjobbjának rekordot.

Valóban nyolc óra alatt tette meg az utat 340 kilométeres átlagsebességgel.

Ma délután Schmidt künn volt a banaesai repülőtéren, ahol már kijavított gépevel mutatott be fantasztikusnál fantasztikusabb bűvészműtávját.

Négyszer szállt fel gépevel. Először 382, másodsor 387, harmadszor 380, negedszer 355 kilométeres sebességet ért el. Cantacuzescu herceget, Irimescu légügyi minisztert vitte fel magával s még néhány román repülőt A gép olyan gyorsasággal hasította a levegőt, amilyen gyorsaságot a román repülők még közelről sem értek el.

Schmidt holnap Miklós herceggel fog felszállani gépén s azután visszarepül Londonba.

Miss Cochrane felől érdeklődtünk az angol pilótánál. Kétféle módon, majdnem titokzatosan mosolygott.

— Nem tudom. Talán érdeklődjék meg a hotelben. Amikor Newyorkban megkerestem, hogy elinduljunk Európába, eltűnt, tudtam, hogy Londonban megtalálom. Londonban senki sem tudott azonban megérkezéséről s én aggódva vártam a Melbourneba való indulás időpontját. Kezdem elveszíteni a türelmem s már éppen jelenteni akartam, hogy előllok az indulástól, amikor Miss Cochrane utrakészen, pilótának öltözve megjelent a repülőtéren s néhány óra múlva már a La Manche fölött lebegtünk. Valószínűnek tartom, hogy ezuttal sem fogjuk látni egymást Newyorkig.

A bukaresti angolok és amerikaiak, a telefonosok meg petrolisták hiába keresik a szép miszt. (Bankettet akartak adni tiszteletére a Metropolitan klubban). A hotelportás felhuzza a vállát:

— Kérem, a hotelből elment. Hogy hova, nem tudom. (h.)

A csernovici zsidó városi színház erdélyi vendégjátéka:

JACOB TEFFNER művészeti vezetésével és SIDI THAL kiváló szubrett fellépésével

November 3 szombat	Beszterecén a Gewerbeverein nagytermében	Die Schikerte operett 3 felvonásban
November 4 vasárnap	"	Die Komödiantin operett 2 felvonásban
November 5 hétfő	"	Harz was bengt operett
November 6 kedd	Désen a Select Színház termében	Die Schikerte operett 3 felvonásban
November 7 szerda	"	Die Komödiantin operett 2 felvonásban
November 8 csütörtök	"	Harz was bengt operett 3 felvonásban

Pénzügyminisztérium 1934. évi 4 és félszázalékos „Országfejlesztési kölcsön” Kibocsátási Prospektusa (kivonat)

- Nyilvános aláírás útján 1000.— lej névértékű kötvények bocsátatnak ki kötvényenként 880.— lejes árfán.
A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírásra egyidejűleg fizetendők ki 1934. évi november 5—30. között.
- A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírás iven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20 százalékát nem haladhatja meg.
- Az 1000.— lejes kötvény évi 4 és félszázalékos kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre. Az első kifizetés 1935 június 1-én történik.
- A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás után váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel; augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsojlik ki. Az első sorshuzás 1935 február 1-én történik.
- A lejegyzett kölcsöntöke minden teljes egymilliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltatnak az első évben:

1 kötvényt	3,000.000 lejjel azaz	3,000.000 lej
2 " "	1,000.000 " "	2,000.000 " "
4 " "	500.000 " "	2,000.000 " "
4 " "	250.000 " "	1,000.000 " "
46 " "	100.000 " "	4,600.000 " "
57 kötvény összesen		12,600.000 lej

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

6 A fennmaradó kötvényeket minden évben névértéken felül 200 lejes jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket	1.200 lejjel
a 2.000 " "	2.400 " "
az 5.000 " "	6.000 " "
a 10.000 " "	12.000 " "
a 20.000 " "	24.000 " "

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizálni leljen fizeti ki az állam. A lej 10 milligramm 0.900 finomságu arany értékének felel meg.

8. Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó- és illetékek alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződésektől, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciául és óvadéku elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai

Postatakarékpénztár

az összes postahivatalok

valamennyi közpénztár és

a megfelelő időben megállapított intézetek

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban találhatóak.

Az „Albert Balin”-ról elnevezett gőzöst a legvadabb antiszemita nevére akarják átváltoztatni

A holland emigránsok bojkottot hirdetnek a hajó ellen

Amsterdam, október 27. A Hollandiába menekült német emigránsok érdekes mozgalmat indítottak egy hajó nevének ügyében. A Hamburg—Amerika Linie német hajótársaságnak ugyanis van egy Albert Balin nevű hajója, amelyet a társulat néhai vezérigazgatójának nevével neveztek el. Balin a német hajózást világméretűvé fejlesztette és a császári háznak óriási jövedelmeket biztosított azzal, hogy II. Vilmost, akinek Balin háziszidője volt, rábeszélte a Hamburg—Amerika Linie részvényeinek megszerzésére.

Amikor Németország belépett a háborúba, Balin összetett kezekkel kérte a császárt, hogy kössön gyors békét, mert már a hónapokig tartó háború Németország vesztét jelentheti. A császár azonban a kamarillára hajlott és Balin kegyvesztett lett. Amikor Amerika is belépett a szövetséges hatalmak hadviselői közé és Balin egészen közel érezte a német birodalom vesztét, öngyilkos lett. Ekkor a hajótársaság egyik legszebb óceánjáró hajóját elnevezte Albert Balin nevével.

A hajó nevével nem volt semmi baj, amíg német propaganda-miniszter a hajó nevét nem akarta megváltoztatni a Stürmer című heccclap szerkesztőjének nevére: Julius Streicherre. Ez a Julius Streicher a legbutább rágalmakat szórja a zsidók ellen és valóságai „utazik” rituális gyilkosságokban. A német emigránsok válaszul erre a tervre, elhatározták, hogy abban a pillanatban, ami-

kor Streicher neve kerül a hajóra, akciót indítanak, hogy a „Hapag” e gőzösen sem zsidó, sem progresszív érzésű nemzsidó ne utazzon.

— A nemzetközi politikában nagy érdeklődéssel tekintenek az ankarai tanácskozások elé. Genfből jelentik: A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben érdeklődéssel tekintenek az ankarai keddi tanácskozások elé, amelyeket a fokozódó német megerősödés is szükségessé tesz.

Erdély valamennyi városában helyi képviselőt keresek az alábbi cikkek számára: Zwieback a la Karisbad, Luft-Brot (cukorbetegség számára) és mézes dessert-sütemény. A mézes dessert-sütemény különböző formákban és izléses gyári csomagolásban kerül forgalomba. Az összes cikkek ort. kóserek

הם נשנים אך למחרת בן המהדרין
Az árak versenyképesek és a cikkek az ország különböző pontjain nagy bevezettségnek örvendenek. Fűszer- és csemegekereskedők forduljanak a gyár vezérképviselőjéhez: Klaermann Dezső Sighet, Str. Bogdan Voda 36. címre.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Évzáró-ünnepély a WIZO ajánotti mezőgazdasági leányfarmján

Lázus készülődés mindenfelé. Ajánotban a leányok ünnepről készülnek. Az Ajánotti mezőgazdasági Wizo farm évzáró ünnepélye lesz megtartva és erre az alkalomra az összes tanítványok lázasan készülődnek.

Egy héttel az ünnepély előtt, ki lett jelentve, hogy a kertből a virágokat ellopni szigorúan tilos. Senki ne nyuljon hozzá a rózsákhoz, meg a mirtuszokhoz a kertben. Viráglópiási tilalom van kihirdetve — egy hétig.

Igy történt, hogy ezekből a „résztvből” meghagyott virágokból gyönyörűen lett díszítve a nagy terem, hogy méltó keretül szolgáljon az ünnepséghez, amely itt fog lezajlani.

Már kora délutáni órákban kezdtek gyülekezni az emberek, autók sorai robbogtak az iskolaépület elé és egymásután érkeztek meg Erec Jisráél vezetőemberei. Eljött az ünnepségre Jozsef Baratz — a kvucát Dágánjá veze to embere — a legöregebb kibucnyik egész Palesztinában aki arról nevezetes, hogy az ő gyermeke a legelső kibucgyermek Erecben. Eljötték a Moacát Hápódót, a Wizo, az Exekutive képviselői és ezen kívül egy sereg külföldi újságíró, akiknek egész nap hatáson pózokban kellett bemutatniuk a turjázt, a különböző mezőgazdasági munkákat. Az emberek, vendégek sokaságától nyugsgött a környék, és valóságos megváltásként jött, amikor a program végre kezdetét vehette. A műsört a vezetőség nevében Hanna Adler nyitotta meg, aki megnyitójában meleg szavakkal beszélt Adá Fischmannról a Wizo farm vezetőjéről, aki lelkeségével, hozzáértésével és hatalmas tudásával megteremtette azt, ami ma Ajánotban van. Utána Ruth Loteszmann a tanítványok nevében fejezte ki szeretetét és háláját Adá Fischmannal és az iránt, valamint a Wizoval szemben.

A teremben hirtelen kialusznak a fenyek.

Egyetlen villany világit meg egy szép, mar-káns fiatal férfiarcot: Jehuda Ehrenkranc a zseuialis előadóművész lép a pódiumra, hogy előadóművészetével emelje az ünnepély színvonalát és ünnepi fényét. Salom Aléjchem, Biálík és Perek verseiből adott elő olyan művészettel, hogy örök emlékezetébe véste magát hallgatóinak szívébe.

Előadás után, e sorok írójával való beszélgetése közben, kijelentette, hogy ő, Ehrenkranc új életet akar belevinni az előadóművészetbe Arra törekszik, hogy kizárólag csak szocial és hanggal fejezze ki mondanivalóját, minden test, kar, vagy kézmozdulat nélkül. Felől, előadás közben mindig nyakik csukott, magas oroszláng visel. hogy így az arcjátékot jobban kifejezse jutassa Jehuda Ehrenkranc romániai születésű. Csernovichan fedezték fel egészen fiatal korában, gimnáziumba járt, majd megunta az iskolai tanulást és Bécsbe került. Később a Habimához került, ahol huzamosabb ideig szerepelt. Két éve, hogy Palesztinában van.

„Szeretem Erec Jisráél, — mondotta a fiatal művész — a kibucot a jövő társadalmi életformájának tartom, tagja vagyok egyebéket a Hásomér Hácáirnak.

Mik a terveit — kérdelem.

Tavasszal romániai turnéra készülök, melynek során meglátogatom Erdélyt is. Remélem sikre lesz — fejezte be beszélgetését a művész.

A műsor kretében felolvasták Stefania Hillmann alkalmi humorizóját. Ezen kívül különböző szavak, jelenetek, monologok szerepeltek a programon. Műsor után, hára következett. Hajnalig tánc, ének, taourtiz, melynek elalvása után — befejeződött a Wizo ajánotti mezőgazdasági leányiskolájának évzáróünnepélye.

Uj munkaév kezdődik. (Ajánot) Stefania Hillmann

Az elmúlt év WIZO eseményei

Az elmúlt év Wizo eseményeihez és Wizo problémáihoz kell sorolnunk a Wizo intézmények konszolidálásának problémáját. Különböző mezőgazdasági intézményei, iskolái és koloniái részére kölesönt vett fel a Wizo exekutive Palesztinában, hogy az új nagyméretű állja következtében beállott gazdasági nehézségeket megoldja. A konszolidálás kérdése már a prágai Wizo konferencián is megtárgyalásra került és nehéz problémát jelentett. A konferencián szintén súlyos fejtörést okozott a vizkérés is megoldódott a Wizo mezőgazdasági koloniáin, amennyiben úgy Ajánotban, mint Náhállában nagyobb ásatások folynak, amelyek eredménnyel kecsegtetnek.

Súlyos problémákat vetett fel az új németországi leány állja, amennyiben nagy hanyatlás mutatkozik a németországi állja emberanyagának minőségében. Eddig, majdnem az összes Wizo álljázóink olyanokból kerültek ki, akik már a gátluban átestek a produktívizálás nehézségein a különböző hácsará telepeken és Palesztinában a cionista nevelés, a cháluci beállitottság következtében könnyen beletörték a munkába. Lényegesen más a mostani anyag, amelynek nagyrésze soha cháluci megvalósításról nem hallott és csupán a németországi zsidók tragédiája következtében kényszerültek a Palesztinába való kivándorlásra.

Az ilyen emberanyaggal egész sereg probléma, mely eddig ismeretlen volt, üti fel fejét. A megoldás nehéz. Talán a gáluti nevelőszervezetben kell a megoldást keresni.

A Wizo palesztinai exekutiveje hosszas utánjárás után az angol kormánytól 112 iskolásleány certifikátot kapott. Nyolcvan lány már áprilisban megérkezett, míg 30-at a közeli napokra várnak. Elsőrendű feladatává kell, hogy tegye a Wizo az iskolásleány certifikátok állandó megszerezését. Az intelligens iskolásleány nagyon

sok értéket jelent a Wizonak Palesztinában.

Ugyancsak az új állja vetette fel a vándorinstruktornők kérdését. A Hiszdrutur Násim Cijonot zsidó asszonyok cionista szervezete szervezte meg a vándorinstruktornőket Palesztinában és most éppen a jelzett okok miatt ismét nagyon szükségessé vált a palesztinai koloniáknak a vándorinstruktornők beszerzése. Az állja nagyobbára olyan elemekből áll, akik nem értenek nemcsak hogy a mezőgazdasághoz, de a cionista problémák, a palesztinai élet is ismeretlen számukra, ezen elem részére elsőrendű szükségessé válik a vándorinstruktornők megszervezése. (Folytatjuk.)

Tonie Hauser

WIZO-HIREK

Az erdélyi Wizo központoz a napokban megérkezett a két Wizo leánycertifikát, amelyeket régebbi határozat folytán 2 erdélyi Yung Wizo chavéra számára adott a Wizo-központ. Egy régebbi számában a Zsidó asszony közölte, hogy Adá Fischmann közbenjárására, sikerült az erdélyi Wizonak a megígért egy certifikát helyett két leánycertifikátot szereznia. A két leánycertifikáttal Pollák Réchel és Stefania Hillmann, ki írásai révén ismert a Wizo tagok előtt, hoga álljájznak. Mindketten hosszas cionista múlttal rendelkeznek és előreláthatólag, újabb elismerést fognak szereznia a Wizo palesztinai ajánotti leányfarmján az erdélyi Wizonak.

A két certifikát tulajdonos rövidesen hajóra száll, hogy Palesztinába minél előbb megkezdhesék a cháluci munkát.

A szurduci Wizo csoport hírei. A szurduci Wizo csoport az elmúlt hónapban teát rendezett Rosenwasser előnökönél, melyből 180 lej jövedelem volt. A tea keretében Markovics Lázárné tartott szép előadást, mely sokban hozzájárult a Wizo tagok ismereteinek bővítéséhez. A vezetőség elhatározta, hogy havonként teateástlyt rendez, kis műsorszámokkal egybekötve.

Az ausztriai WIZO

Az ausztriai nagyobb városokban, különösen Bécsben szép aktivitással vesz részt a Wizo a cionista munkában. A kisebb városokban lévő federációk közül csupán a linzi Wizo végez kielégítő munkát.

Kulturális munka terén a Wizo szép teljesítményeket végzett. Különböző kultúrelőadásokat rendezett, melyek egy erkölcsileg, mint anyagilag sikert jelentettek a Wizonak. Az előadások sokban hozzájárultak a Wizo munka széles körben való népszerűsítéséhez és elismeréséhez. Az előadások közül, különösen az alábbi előadások megemlítendők:

1. Beszámoló a 7-ik Wizo konferenciáról.
2. A történelem nagy zsidó vezetőinöinek élete.
3. Zsidó asszonyok az irodalomban.
4. Pszichológiai és pedagógiai jelenségek Palesztinában.

Ezeket kivül az összes csoportok számára, héber zeneestet rendezett a Wizo, amelyen bemutatották az új és klasszikus héber zene remekét. A Wizo-propagandához sok-

ban hozzájárult a bécsi „Stimme” állandó Wizo rovata, melynek keretében megtárgyalásra kerülnek az összes aktuális cionista és Wizo problémák.

Ez évben a Wizo, az osztrák nőszervezettel karöltve vett részt a „Muttertag”-en (anyák napján), melynek nagy és jelentős propaganda sikere volt.

Praktikus munkában is szép eredménnyel vett részt az ausztriai Wizo, amennyiben a linzi és salzburgi, csoportok sajtószövevényes gyermekruhákat küldtek a palesztinai Wizo által fentartott gyermekotthon számára.

A Karen Kajemet terén szép eredménnyel és állandó aktivitással vesz részt a Wizo.

A Kfarusisiskin, valamint a Mifal Arlosoroff javára az ausztriai Wizo gyűjtötte a legtöbbet az összes ausztriai cionista csoportok közül. Aktivitás és lendületes élniakarás, mely a nagyreményekre jogosító kulturmunkában nyer kifejezést, ezek azok, — amik legjobban jellemzik az ausztriai Wizo élniakarását és életrealitását.

A párizsi gettó

A Szajna balpartján, a Szent Lajos sziget közelében terül el a Saint Gervais-nyegyed, amelyet másképpen „Saint Paul” név alatt is ismernek és amely egyike a francia főváros legrégibb és legszebb részének. Művészi épületek emlékeztetik itt az idegent a rég elmúlt idökre, a lezajlott történelem képei elevenednek itt fel, a melyeknek gazdagságáról beszél ennek a nyegyednek minden köve, minden fala. Monumentális lépcsők, régies kapualjak és nemes stílusban épült paloták szólnak az elmúlt évszázadokról. 14. Lajos, a napkirály vágtatott gyönyörű lován ezeken az uccákon. Egy gálans dáma emlékiratai a következő kis esetet beszélik el ezekből az idökből: Madame Maintenonnak volt egy szöke komornája, akinek roppant mély, barna szemei voltak. A nagy király egy ízben megpaskolta ennek a lánynak az állát. „Felség — mondotta a lány — roppant szomorú dolog, hogy én sose látom önt, amikor Vincennes felé lovagol.” Amire a király odaintett egyik miniszterének: „Márki, építtessen ennek a lánynak egy házat itten!” Ez a ház fel is épült és még ma is áll. A nyegyed legszebb palotája...

Még az uccai elnevezések is a régi idökre emlékeztetnek. Ilyen nevek vannak: Uccai a fehér köpenyhez... A szabad polgárhoz... A régi templomhoz...

A régi templomhoz... Párizs gettójában vagyunk. Keskeny uccák, valami különös illatával a szegénységnek. Szűk bolthelyiségek, amelyekben mindent lehet vásárolni. Rengeteg mozgósínház, bazar, kávéház, terrasz, egyszóval a nagy boulevardok miniatürje. A házak színes sötét-szürke és olyan megvilásk, hogy az em-

ber szinte várja, melyik pillanatban omolnak be. A lakók idegesek, nyugtalanok, noha itt nem kell semmitől sem félniük. Vagy talán a régi üldöztetések emléke borong bennük?... A gyermekek sápadtak és nagy, sötét szemük van. Páris összes nyegyedeiben nincs annyi gyermek, mint itt. Délben csapatostól áradnak ki az iskolából és lármáikkal felverik az uccákat.

Zsidó emigránsok gyermekei ezek, akik a világ minden részéről, de leginkább Keletről, Lengyelországból és Litvániából kerültek Párizsba. Szüleikkel jiddisül beszélnek, de francia iskolába járnak és francia nevelésben részesülnek. Husz éves korukban dönteniük kell állampolgárságuk felett. Kell-e mondanom, hogy a francia állampolgárság mellett döntenek? Jó francia polgárok lesznek, pontosan teljesítik kötelességeiket, amelyekért jogot és védelmet kapnak. A Saint Paul-nyegyed husz iskolájában csaknem kizárólag zsidó gyermekek tanulnak. Hány francia van az ön osztályában? — kérdeztem az egyik tanítótól. — Kettő... És összesen hány gyermek? — Negyvenkilenc... Szombaton az iskolákat bezárják, mert az osztályok amugy is üresek volnának...

Ennek a nyegyednek szűk uccáskáikban az ember könnyen elfelejtheti, hogy Párizsban van. Zsidó kézművesek, cipészek, szabók, — asztalosok, lakatosok egész tömegével találunk. Sok kóser vendéglős van itt, amelyeknek az egész fővárosban nagyszerű hírnevük van. Ezenkívül itt működik a kitünö Theatre Juif, amelyet a franciák is élnenken látogatnak.

Péntek este van. A csillagok már feljöttek és a Saint Paul nyegyed lakói behúzódtak a házakba. Ha az ember ilyenkor lábujjhegyre ágaskodik, apró gyertyákat láthat, amelyek odabent a szobákban gyöngéd nő kezek meggyújtottak... A. P.

Két zsidó mese

A zsidó nő, aki törhetetlen a hitben

Még mielőtt Mózes megszületett volna, — Mirjám, Mózes nővére megjósolta anyjának, hogy meg fog születni Jisráél fölszabadítója. És ime: abban a pillanatban, amikor Mózes napvilágot látott, égi fényesség töltötte be a szobát. Mózes apja fölujjongott a csudára, homlokon csókolta Mirjámot és úgy mondotta: Ime, teljessé vált a te próféciád. De amikor kénytelenek voltak a kis gyermeket a Nilusba vetni, a meggyötört anya sötéten mondotta Mirjámnak: Látod, így végződik a te jövendölésed. De Mirjám, aki nem vesztette hitét az isteni ígéretben, nyomom követte a gyermeket a Nilusig, mozdulatlanul megállt a parton és törhetetlen hittel várt, mert bizonyos volt benne, hogy a gyermek, a zsidó nép jövendő megszabadítója meg fog menekülni. (Rabbót 118. a.)

Egy marék liszt

Agrippa, a zsidók királya ezer áldozatot mutatott be a Templomban... Történt, hogy

egy szegény asszony egy maréknyi lisztet hozott a Templomba áldozásra. A pap gunyolódva mondotta neki: mi van ezen áldozni való, mi marad ebből ennivaló? De éj-jel álmában, így szölt az isten a paphoz: Ne utasítsd vissza annak a szegény asszonynak áldozatát. Az én szememben annyi értéke van, mint hogyha a lelkét áldozta volna. (Rabbót 168. a. b.)

(Zsidó nők! Csak egy marék lisztet, csak egy fillérnyi áldozatot Erec-Jisráélünknek, a Keren Kajemetnek. Szent könyveink szerint az isten olybá veszi a legkisebb áldozatot is, mintha a lelkünket adtuk volna!)

A ZSIDÓ ASSZONYT kidája az erdélyi WIZO temesvári tépontja. Piata Asanesti 4.

VASÁRNAP
 — Bratiano Dim
 kezik. Bukarestből
 a liberális párt elnö
 városba, ahol talál
 embereivel.
 — Vajda esütört
 dióban. Bukarestből
 rasztpárti körökben
 szerdán a fővárosb
 szélni fog a rádió
 san mozgalmának
 mával. Ismeretes,
 ban számos adat va
 hatnak érdeklődésre
 — Megállapítottá
 hatáskörét. Bukares
 tegnap hosszas meg
 niszterelnökkel, akik
 ták a kisebbség
 Pop kihallgatásos
 nál.
 — Bukarestben
 16 kaszin. Bukares
 vesti-szösszén felro
 égető kaszin. Két a
 san megsebesült.
 — Gyomor és bé
 vérpangásnál, étvágy
 felfuvaldásnál, gyom
 szédlülésnél, homlo
 egy-két pohár, ter
 zsef” keserűvíz alap
 tóutakat. Közközház
 hogy a Ferenc Józ
 óta felvő betegek
 és általánosan dicse
 — Négyezren bet
 kukoricától. Targu-
 mult években felhal
 fogyasztása miatt m
 dett meg közszvényb
 öngyilkosságot követ
 — Gyanus bolgár
 mellett. Konstantiná
 cai rendőrség tegna
 szigurancaán egy
 egyent, akik a tenge
 amint fényképfelvéte
 hogy kém, habár azt
 fényképész és Várná
 ránduló.
 FIGYE
 A NAGY
 VALÓ TE
 NAPOS REN
 ELÁRUSÍTÁS
 WEISZ
 SZÖRME-S
 GÓLYA-
 HASZNÁLJA
 TELES — A
 — Miért nem vállal
 lesztina trónját? Br
 belga sajtó az utóbb
 zik a tragikus körülm
 rály terveivel és szá
 lapok most felujtják
 felajánlott jeruzsálem
 idején Franciaország
 tükán a menekült ki
 palesztinai királyságo
 makodott ezt a méltó
 az angolok miat, akik
 voltak Palesztinával.
 nek közül K. Hausma
 latkozata, aki jó visz
 királlyal. Hausman eg
 nyilatkozott és azt ir
 vátette az uralkodó
 azomban Albert azzal
 hogy a zsidók trónjár
 mazó fölkennt férfit
 hogy a Biblia és a tő
 rint idegen vérből szá
 kodtak Izrael népe fő
 aralomban sohasem vo
 inkább igyekezzenek
 pítsák meg országukat
 — éljek ki népi sajá
 nek a királykérdésse

HIREK

— Bratianu Dinu holnap Bukarestbe érkezik. Bukarestből jelentik: Dinu Bratianu a liberális párt elnöke holnap érkezik a fővárosba, ahol találkozni fog a párt vezetőembereivel.

— Vajda csütörtökön előadást tart a rádióban. Bukarestből jelentik: Nemzeti párt pártkörökben azt állítják, hogy Vajda szerdán a fővárosba jön és csütörtökön beszélni fog a rádióban Horia, Ciosca és Cristian mozgalmanak 150 éves évfordulója alkalmával. Ismeretes, hogy Vaidának bírtokában számos adat van, amelyek méltán tartatnának érdeklődésre számot.

— Megállapították a kisebbségi miniszter hatáskörét. Bukarestből jelentik: Valer Pop tegnap hosszas megbeszélést folytatott a miniszterelnökkel, akivel együtt megállapították a kisebbségi miniszter hatáskörét. Ma, Pop kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál.

— Bukarestben felrobbant egy aszfaltgép kazán. Bukarestből jelentik: A Grozavesti-szösszén felrobbant tegnap egy aszfaltgép kazán. Két aszfaltozó munkás súlyosan megsebesült.

— Gyomor és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár, természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még hosszú idő óta fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik.

— Négyezren betegedtek meg a romlott kukoricától. Targu-Juiból jelentik: Az elmúlt években felhalmozott romlott kukorica fogyasztása miatt mintegy 4000 ember betegedett meg közvényben. Számosan közülük öngyilkosságot követtek el az utóbbi időben.

— Gyanus bolgárt fogtak el Konstane mellett. Konstancából jelentik: A konstanci rendőrség tegnap átadott a központi sziguranacának egy Tani Cristoff nevű bolgár egyént, akit a tengerpartján tartóztattak le, amint fényképfelvételeket csinált. Azt hiszik, hogy kém, habár azt állítja, hogy anatóriafényképezés és Várnából jöval jött, mint kiránduló.

FIGYELEM!!!

A NAGY ÁRUKÉSZLETRE VALÓ TEKINTETTEL 14 NAPOS RENDKÍVÜL OLCÓS ELÁRUSÍTÁST RENDEZ A

WEISZ FIVÉREK

SZÖRME-SZALÓN CLUJ, GYŰLYA-PALÓTA, HASZNÁLJA KI A KIVÉTELES — ALKALMAT!!

— Miért nem vállalta a belga király Palesztina trónját? Brüsszelből jelentik: A belga sajtó az utóbbi időben sokat foglalkozik a tragikus körülmények között elhalt király terveivel és szándékaival. A brüsszei lapok most felhívják az Albert királynak felajánlott jeruzsálemi trónt. A világháború idején Franciaország, Olaszország és a Vatikán a menekült királynak felajánlották a palesztinai királyságot. Albert azonban vonatkozott ezt a méltóságot elfogadni, nyilván az angolok miatt, akiknek más szándékaik voltak Palesztinával. Legérdekesebb a cikkek közül K. Hausman szocialista vezér nyilatkozata, aki jó viszonyban volt az elhunyt királlyal. Hausman egy antwerpeni újságban nyilatkozott és azt írta, hogy előtte is szóvalátta az uralkodó a palesztinai trónt, amit azonban Albert azzal háritott el magától, hogy a zsidók trónjára a zsidó népből származó föltek férfit kell ültetni. Igaz ugyan, hogy a Biblia és a történelem tanúsága szerint idegen vérből származó királyok is uralkodtak Izrael népe fölött, azonban ebben az uralomban sohasem volt sok áldás. A zsidók inkább igyekeznek szabadság után, alapítsák meg országukat — mondotta a király — éljék ki népi sajátosságukat és ne torodjenek a királykérdéssel.

— Férfiruháza öltözött kénnőt tartóztattak le Brassóban. Brassóból jelentik: A rendőrség letartóztattott egy férfiruhába öltözött fiatal leányt, aki a város környékén járkált. Azt állítja, hogy egy fővárosi ügyvéd leánya, Sassnak hívják, de a rendőrség megállapította, hogy a bukaresti katonai hatóságok már elfogták egyszer kémkedés gyanúja alatt. A leány nem akar felvilágosításokkal szolgálni.

— Váda emeltek a moszkvai husszövetkezet vezetői ellen. Párizsból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a husszövetkezet vezetői ellen az ügyészség vádat emelt visszaélések miatt. Ötszáz ezer métermázsas hussal nem tudnak elszámolni.

— Az utolsó hónapokban 200.000 ember halt meg éhínségben Kinában. Londonból jelentik: Sanghaiból érkezett jelentések szerint az utolsó hónapokban Kinában 200.000 ember halt meg éhínségben. Legnagyobb részük parasztokból került ki.

— Katonai diktatura készül Havannában. Havannából jelentik: A helyzet súlyosnak mutatkozik: a miniszterelnök lemondása miatt. Azt hiszik, hogy bevezetik a katonai diktatúrát.

— Leszerelési dokumentum. Londonból jelentik: A légügyi miniszter egy repülőgépgyárnál több bombavetőgépet rendelt. A legújabb típusú gépek 200 kilométeres sebességet tudnak kifejteni, habár nehezek és nagyok.

— Fegyveres bandita garázdálkodik Alsó-Ausztriában. Bécsből jelentik: Alsó-Ausztria néhány községét fegyveres bandita tartja uralomban, aki éjszakánként majd itt, majd ott tűnik fel, rabol, fosztogat, sőt gyújtogat is s azután eltűnik. A községekben megerősítették a csendőrséget s ha ez sem segít, felfegyverzik a parasztokat is s hajtóvadászati rendeznek ellene.

— A bolgár fasiszta-kormány letartóztatta a Mussanoff-kormány volt parasztpárti kereskedelmi miniszterét. Szófiából jelentik: Letartóztatták a volt Musanoff-kormány parasztpárti kereskedelmi miniszterét régi pártkapcsolatainak fenntartása miatt. A minisztert Berkovecbe internálták. Még meg nem erősített hírek szerint hasonló sorsra jutottak Verbenoff és Kasanoff volt pénzügyminiszterek is.

— Mussolini Firenzébe érkezett. Rómából jelentik: Mussolini szombat reggel Firenzébe érkezett, hogy résztvegyen a Marcia su Roma ünnepségein, amelyeknek egyik kiemelkedő pontja a fasiszta forradalom husz halottjának exhumálása és a Santa Croce templom sírholtjába örök nyugalomra való helyezése lesz.

— Kórházi szombat november 10. Egyre nagyobb arányokba bontakozik ki a cluji zsidó kórházegyesület által rendezendő kórházi szombat, mely az előjelek szerint fényes anyagi és erkölcsi sikert fog jelenteni a kórházügynök és így a kórházat az eddigieknél is nagyobb méretű jótékonyra képesíti. Ha az erdélyi zsidóság jelenleg nehéz anyagi helyzetében a kórházat egyre nagyobb mértékben igénybe veszi, ugy a kórház ezzel szemben elvárhatja az erdélyi zsidóságtól, hogy erre az eszközöket tőle meg is kapja és mi reméljük is, hogy ezuttal mindenki kivétel nélkül ott lesz, ahol nem csak természetlen kritikát, hanem áldást hozó jótékonyt kell gyakorolni a Thóra előtt.

— Az Erdélyi Bányai Izr. Hitközségek Szövetségének (Országos Izr. Iroda) elnöki tanácsa e hó 24-én, kedden tartotta meg Oradeán évnegyedes elnöki tanácsulását, melyen Erdélyi Bányai nyugati szertartású zsidó hitközségeinek aktuális ügyeit tárgyalták meg. A tanácsulást dr Adorján Armin irodai elnök vezette és megjelent egyházi és világi tanácsstagok a napirenden szereplő összes ügyeket alapos megfontolás és megvitatás után letárgyalták. Elsőbnek a Lax S. főtitkár által előterjesztett évnegyedes munkajelentést hallgatták meg és tárgyalták meg, majd pedig a rabbiképzés, tanítóképzés, szombati iráskönyvszer elleni védekezés, kis hitközségeink létfenntartását célzó intézkedések megtétele, belmisszió kifejtése a rabbiknélkül működő hitközségekben vendégrabbi látogatásával kapcsolatosan, zsidó tankönyvek és hittani könyvek szerkesztése és kiadása, végül a dr Eisler Mátyás és dr Vértess Adolf Alapok kamatainak elnyerésére kiírt pályázat határidejének 1935. évi március hó 31-ig való meghosszabbítása képezték ezen gyűlés anyagát. A gyűlés elhatározta továbbá azt is, hogy minden törvényes eszköz igénybevételevel fog küzdeni zsidó iskoláink, intézményeink fenntartása, a szombati iráskönyvszer alól való felmentés és hitközségeink autonóm jogainak megvédése érdekében. E célból küldöttségileg fogja megkeresni az illetékes minisztériumokat és memorandumokban, valamint előszóval fogja fel tární nehéz helyzetünket, a bennünket ért sérelmeket és azok orvoslását, a sérelmek megszüntetését kérve.

43%^o-KAL ERŐSEBB KAUCSUK

és az új forgalmi feltételeknek megfelelő gördülési felület, ime, ez a

GOOD-YEAR művek új autógummija

Az autópálya gyors fejlődését állandóan figyelemmel kísérve, a Good-Year üzemek a legjobb gummikerekeket készítették. Ezúttal az erősebb és gyorsabb új autóművelek számára, Good-Year a G3 gummit hozza forgalomba, amely valóságos rekordot jelent ezen a téren. Felerősített ellenállóképesség és a különlegesen alkalmazott gördülési felület, amelyet mindenfajta utakon és kövezetekeken végzett döntő kísérletek alapján készítették el, rendkívüli mértékben növelik a gummi értékét. Másrészt pedig a új gördülési felület nagyban elősegíti azt, hogy a kocsit a fék első mozdulata leállítja, történjék az bármilyen úton, vagy akár esős időben.

A Good-Year G3 gummival felszerelt autó vezetője ur a volánja felett.

43%^o-kal ELLENÁLLOBB mint elődei

GOOD-YEAR G3

A modern autók gummija

— Francia Himalaya-expedíciót állítanak össze. Párizsból jelentik: Francia Himalaya-expedíciót készülnek összeállítani, amelynek az lesz a feladata, hogy legalább egy hónapot töltsön ötezer méteres magasságon felüli régiókban s közben kísérje meg valamelyik csúcsmegmászását. Az expedíciónak néprajzi tanulmányokat is folytatnia kell a Himalaya-környéken.

— Törökországban letartóztatták a marseillei merénylet egyik gyanúsítottját. Sztambulból jelentik: Tegnap este elterjedt az a hír, hogy a francia rendőrség kérésére letartóztattak egy a marseillei merényletbe belekevert egyént, aki Törökországba szökött. Párizsi jelentés szerint a marseillei merényletnél megsebesült Georges francia tábornok állapota javult. Remélik, hogy tíz nap múlva utra kelhet Párizs felé Marseilleből. A francia fővárosban műtét vár a tábornokra, mert balmelléből Marseilleben nem távolították el a golyókat.

Menyasszonyok figyelmébe!

Gyapju és selyem Talleszek

טליתים

Ezüst vagy aranyozott bortníval készen felszerelve minden nagyságban és minőségben nagyon olcsón kaphatók:

Rosenzweig Anton

zsidó könyv- és rituális felszerelési cikkek üzletében.

Cluj, P. Mihai Viteazul 37—38.

— November ötre ülészakra hívták össze a Saar-bizottságot. Rómából jelentik: A népszövetségi Saar-bizottságot, amelynek Aloisi bárá az elnöke, november 5-re az olasz fővárosba ülészakra összehívták.

— Kánya magyar külügyminiszter visszaérkezett Budapestre. Budapestről jelentik: Kánya magyar külügyminiszter visszaérkezett a magyar fővárosba s átvette hivatala vezetését. Nem adták ki hivatalos tájékoztatást azokról a tárgyalásokról, amelyeket Kánya Rómában Mussolinival és Bécsben Berger Waldeneggel és Schuschnigggal folytatott.

— Rendőri felügyelet alá helyezik az összes emigránsokat Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Javaslat készül a törvényhozás elé az összes emigránsok rendőri felügyelet alá helyezéséről.

— A mexikói kormány cáfolja a vallási zavargások híreit. Londonból jelentik: A mexikói kormány cáfolja azokat a külföldön terjesztett híreket, amelyek szerint több kerülésben súlyos vallási jellegű zavargások történtek volna ki. Hivatalos közlemény szerint rendbontások nem fordultak elő. Ezzel kapcsolatban a Paris Soir távirata közli, hogy több mexikói lap közreadta az érsekek és püspökök közös levelét, amelyben rámutatnak arra, hogy a papság Mexikóban nem államellenes s mindössze csak azokat a jogokat igényli, melyek számára az alkotmányban biztosítva vannak.

— Kivirágzott az orgona egy regáti faluban. Filipesti de Targ környékén a meleg időjárás következtében a gyümölcsfák másodsor termettek és kivirágzott az orgona is.

— Krajóvában összeült a ragályosbetegségek elleni kongresszus. Krajóváról jelentik: Tegnap megkezdődtek a ragályosbetegségek elleni nemzeti kongresszus ülései. Számos orvos kivül dr Costiurescu egészségügyi miniszter is résztvesz.

A Mizrahi három hónapos angol nyelvi esti kurzust rendez heti három órával tagoknak és vendégeknek a legminimálisabb díj mellett, amely díj maga is havonként fizethető. A kurzus Mister Pollow egyentmi végzettségű ur vezetésével lesz megtartva. Az angol világnyelv szóban és írásban való ilyen gyors. élvezetes és praktikus elsajátítására aligha lesz még ilyen kedvező alkalom. Kérjük tehát a résztvevőket, hogy már máttól kezdve iratkozzanak, mert tulzsufaltság esetén csak a hamarabb jelentkezettek lehet figyelembe venni. A beiratkozások csak három napig tartanak esténként 8—9-ig Str. General Berthelot 8 alatt.

Naraglutése sok lát logyaszt

Negyedrész garantáltan megtakaríthat economiserünk alkalmazásával.

Calipso fémipari r. t. Cluj,

Str. Cernauti 36. Telefon 10 és 453.

